

มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงาน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

**COOPERATIVE AUDITING STANDARDS FOR THE
PERFORMANCE OF COOPERATIVE SAVINGS
IN THE CENTRAL REGION**

วราพร ดอกเทียน
WARAPORN DOKTHIEN

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**COOPERATIVE AUDITING STANDARDS FOR THE
PERFORMANCE OF COOPERATIVE SAVINGS
IN THE CENTRAL REGION**

WARAPORN DOKTHIEN

**INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2017
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

ชื่อหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง
คำสำคัญ	มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ การตรวจสอบภายใน
นักศึกษา	วราพร ดอกเทียน
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สิ้นจรรยาสุกดิ์
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงเนื้อหา ด้านการรายงานและด้านจิตความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการฝึกอบรมสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง 8 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัย ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี รวมทั้งสิ้น 144 สหกรณ์ จำนวน 258 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและได้นำข้อมูลไปทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้นใช้ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการตรวจสอบกิจการ 10 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นผู้ตรวจสอบกิจการในจังหวัดนนทบุรี ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง พบว่า มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ ด้านองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ รองลงมาคือด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ รองลงมาคือด้านการเข้าถึงเนื้อหาของผู้ตรวจสอบกิจการ และด้านการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ และด้านจิตความสามารถของ

ผู้ตรวจสอบกิจการตามลำดับ ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ ด้านค่าใช้จ่าย รองลงมาคือ ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และด้านทุนเรือนหุ้น รองลงมาคือด้านเงินสดและด้านเงินรับฝาก รองลงมาคือ ด้านเงินฝากธนาคารและสหกรณ์อื่น รองลงมาคือ ด้านลูกหนี้ รองลงมาคือ ด้านรายได้ และด้านเจ้าหน้าที่ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงแรงงาน ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรรณศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาให้ คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้วิจัย ตระหนักถึงความทุ่มเทและความตั้งใจของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ผู้สอนทุกท่านของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ได้มอบความรู้แก่ ข้าพเจ้าจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิจัยฉบับนี้ได้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่ให้โอกาสในการศึกษาและเป็นกำลังใจที่ดี ให้แก่ข้าพเจ้าเสมอมา ขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมงานที่ช่วยสนับสนุนและเป็นกำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตร่วมรุ่นสาขาบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ด้านคำปรึกษา แนะนำตลอดช่วงเวลาที่ได้ทำการศึกษา

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยต่อผู้ที่ ต้องการศึกษเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ออมทรัพย์และผู้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

วราพร ดอกเทียน

สิงหาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
สมมติฐานในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
นิยามศัพท์.....	6
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบความมั่นคงของสหกรณ์.....	17
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการ ตรวจสอบภายใน.....	21
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	70
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผลการวิจัย.....	86
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	93
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	94
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	98
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	110

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตารางสรุปตัวแปรที่เกี่ยวข้องในงานวิจัย.....	44
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	52
4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	53
4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	53
4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์.....	54
4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจังหวัด.....	54
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม.....	55
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านองค์ความรู้.....	56
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านการปฏิบัติงาน.....	57
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านการเข้าถึงแรงงาน.....	58
4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านการรายงาน.....	59
4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านจิตความสามารถ.....	60
4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม.....	60
4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านเงินสด.....	61
4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น.....	62
4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านลูกหนี้.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์.....	64
4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านเจ้าหน้าที่.....	65
4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านเงินรับฝาก.....	66
4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านทุนเรือนหุ้น.....	67
4.20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านรายได้.....	68
4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านค่าใช้จ่าย.....	69
4.22 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการ ดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินสด.....	70
4.23 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินฝากธนาคาร/อุปกรณ์อื่น.....	71
4.24 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านลูกหนี้.....	72
4.25 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์.....	73
4.26 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเจ้าหน้าที่.....	74
4.27 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินรับฝาก.....	75
4.28 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านทุนเรือนหุ้น.....	76
4.29 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านรายได้.....	77

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.30 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านค่าใช้จ่าย.....	78
4.31 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ภาพรวม.....	79
4.32 ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	80

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวความคิด ในการวิจัย.....	4
2 โครงสร้างการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์.....	11

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากระแสความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว สหกรณ์บางแห่งมีสินทรัพย์หลายหมื่นล้านบาท หากการบริหารงานหรือการดำเนินงานไม่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีแล้วเกิดความเสียหายขึ้น ผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือสมาชิกผู้ถือหุ้นและมีเงินฝากในสหกรณ์ นอกจากนี้การนำเงินของสหกรณ์ไปลงทุนในตราสารหนี้ ตราสารทุนต่างๆก็ต้องระวังความเสี่ยงเรื่องการผันผวนของอัตราดอกเบี้ย การดำเนินงานหรือการลงทุนดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 สหกรณ์เองก็ต้องมีการป้องกันการความเสี่ยงมีการควบคุมภายในที่ดีด้วย กรมส่งเสริมสหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ออกเกณฑ์ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับสมาชิกผู้ฝากเงินและถือหุ้นในสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์มีการดำเนินธุรกิจทางการเงินที่เกี่ยวข้องระหว่างกัน โดยไม่มีการตรวจสอบและพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้สิน จึงต้องมีการบริหารงานและดำเนินกิจการอย่างรัดกุมเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ และจำเป็นต้องใช้เกณฑ์กำกับดูแลตามมาตรฐานสากลกล่าวกันว่าสหกรณ์ใดที่มีความมั่นคงก็มีโอกาสประสบความสำเร็จในการบริหารงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2556)

สหกรณ์องค์กรธุรกิจภาคประชาชนที่นับเป็นฐานรากทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ซึ่งในปี 2560 มีจำนวน 8,194 สหกรณ์และมีสมาชิกมากกว่า 11.57 ล้านคน(กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2560) มีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์การดำเนินงานเพื่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมและสามารถให้กู้ยืมได้เมื่อเกิดความจำเป็นช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกด้วยตนเอง เป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นเพื่อรองรับความต้องการของทุกกลุ่มและทุกอาชีพ สหกรณ์จึงเป็นสถาบันการเงินรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง เป็นองค์กรของบุคคลซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนินธุรกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน นอกจากนี้สหกรณ์ยังช่วยส่งเสริมให้สมาชิกช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางการเงิน โดยมีการควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตยและจดทะเบียนตามกฎหมายได้แก่สหกรณ์การเกษตรสหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน และยัง

ถือเป็นสถาบันทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีส่วนในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศไทย (มดิชนสุดสัปดาห์, 2560)

ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ โดยที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ตามหลักการสหกรณ์นั้นเป็นองค์กรประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยสมาชิก กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ยังได้กำหนดกิจกรรมสนับสนุนและเสริมสร้างให้สหกรณ์มีระบบการควบคุมภายในที่ดี และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้แก่การวางรูปแบบบัญชี การตรวจแนะนำการเงินการบัญชีสำหรับสถาบันเกษตรกร การสอบบัญชีระหว่างปีการจัดทำคู่มือระบบบัญชีสำหรับธุรกิจประเภทต่าง ๆ คู่มือการตรวจสอบกิจการ คู่มือสมาชิกในการกำกับดูแลสหกรณ์และจัดอบรมในหลักสูตรต่างๆ เช่น การตรวจสอบกิจการ การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงาน และการใช้โปรแกรมระบบบัญชีและสารสนเทศสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น นอกจากนี้การตรวจสอบกิจการยังครอบคลุมถึงการตรวจสอบและดูแลการควบคุมภายในด้านบัญชีเพื่อความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน การมีผู้ตรวจสอบกิจการนับเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการที่ดี นั่นคือการสร้างความโปร่งใสเพราะนอกจากผู้ตรวจสอบกิจการจะตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการแล้ว นายทะเบียนสหกรณ์ยังกำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นประธานการพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินงานคนใดคนหนึ่งใดที่กระทำผิดตามกฎหมายสหกรณ์และที่ประชุมใหญ่ขอถอดถอนอีกด้วย (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2559)

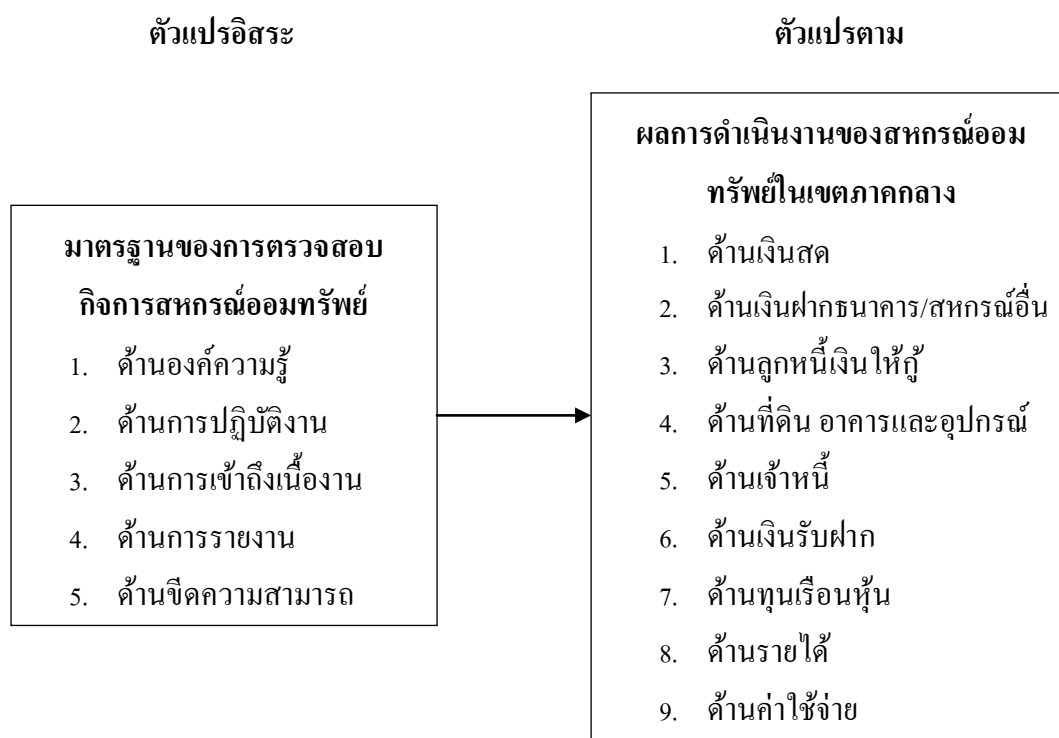
จากความสำคัญดังกล่าวจำเป็นนำไปสู่การศึกษาเรื่องมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาระดับมาตรฐานการตรวจสอบกิจการด้านองค์ความรู้ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงเนื้อหา งาน ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง อันจะนำไปสู่การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ให้ได้มาตรฐานสากล และเป็นการยกระดับมาตรฐานคุณภาพการตรวจสอบกิจการให้เป็นที่ยอมรับและสร้างความเชื่อมั่น ทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์บรรลุวัตถุประสงค์บังเกิดประโยชน์แก่มวลสมาชิกสหกรณ์ตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งสหกรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการ ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงเนื้อหา งาน ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการ ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยได้นำมาตรฐานการตรวจสอบกิจการ CHARPER หรือ 7IA ซึ่งผู้วิจัยนำมาศึกษาตัวแปรอิสระในครั้งนี้ 5 ด้าน เป็นการศึกษามาตรฐานการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ และผลการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผลงานวิจัยของ เรณู สุภรัฐปรีชา (2553) และ เพ็ญสุดา คุ่มฉายา (2554) และสมชาย เมธาวีกุลชัย (2556) และวรศักดิ์ หงส์สุวรรณ (2559) มีความเหมาะสมที่จะนำมาศึกษาต่อเพื่อสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวกับการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ นอกจากนี้ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของ ปพฤกษ์ อุตสาหะวานิชกิจ (2557 : หน้า 18) ที่นำมาปรับปรุงกรอบแนวคิดและแบบสอบถามบางส่วนให้เหมาะสม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่อง มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินสด

สมมติฐานข้อที่ 2 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น

สมมติฐานข้อที่ 3 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านลูกหนี้เงินให้กู้

สมมติฐานข้อที่ 4 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สมมติฐานข้อที่ 5 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเจ้าหนี้

สมมติฐานข้อที่ 6 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินรับฝาก

สมมติฐานข้อที่ 7 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านทุนเรือนหุ้น

สมมติฐานข้อที่ 8 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านรายได้

สมมติฐานข้อที่ 9 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านค่าใช้จ่าย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษามาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าและทำการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ตัวแปรอิสระ คือ มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ประกอบด้วย ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงเนื้อหา ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์

1.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ประกอบด้วย ด้านเงินสด ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ ด้านที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ด้านเจ้าหนี้ ด้านเงินรับฝาก ด้านทุนเรือนหุ้น ด้านรายได้ และด้านค่าใช้จ่าย

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ขอบเขตประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการฝึกอบรม สหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง 8 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัย ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี รวมทั้งสิ้น 144 สหกรณ์ จำนวน 720 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560)

2.2 ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง ผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง 8 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัย ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี จำนวน 720 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (ยุทธ ไถยวรรณ. 2546, หน้า 105) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ควรใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 258 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่เดือนเมษายน 2561 – สิงหาคม 2561

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง มีแนวปฏิบัติในการพัฒนา สหกรณ์ด้วยหลักมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการ และการควบคุมภายในที่ดีไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

2. ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์

สหกรณ์ออมทรัพย์ หมายถึง สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีเงินเดือนและค่าจ้าง ซึ่งมีอาชีพในหน่วยงานหรือสถานประกอบการเดียวกัน หรืออาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่สมาชิกเมื่อเกิดความจำเป็น หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวง โดยยึดมั่นอยู่ในพื้นฐานของ ความยุติธรรมและเสมอภาค และได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542

มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ หมายถึง การตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์ รวมทั้งการตรวจสอบกิจการด้านต่างๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การปฏิบัติตามนโยบาย การบริหารงาน ระบบควบคุมงานด้าน

ต่าง ๆ ระบบสารสนเทศ และการตรวจสอบด้านอื่นๆ การตรวจสอบกิจการ จึงครอบคลุมถึงการตรวจสอบในทุก ๆ ด้านของสหกรณ์

ด้านองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจตามเจตนารมณ์ในการตรวจสอบกิจการที่ต้องการให้องค์คณะผู้ตรวจสอบกิจการมีองค์ความรู้ที่ครอบคลุม 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบัญชีสหกรณ์ 2) ด้านการเงินสหกรณ์ 3) ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ 4) ด้านกฎระเบียบของสหกรณ์ และ 5) ด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

ด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ หมายถึง การปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการของผู้ตรวจสอบกิจการ เป็นหลักปฏิบัติที่ครอบคลุมงานของผู้ตรวจสอบกิจการทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้น 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการควบคุมภายใน 2) ด้านการประเมินความเสี่ยง 3) ด้านการวางแผนและกำหนดขอบเขตการตรวจสอบ 4) ด้านกลยุทธ์ 5) ด้านการสื่อสารข้อมูล 6) ด้านการให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุง 7) ด้านการสรุปรายงานผลและการติดตามการแก้ไข และ 8) ด้านการเข้าร่วมประชุม

ด้านการเข้าถึงเนื้อหาของงานของผู้ตรวจสอบกิจการ หมายถึง การเข้าใจเพื่อเข้าถึงงานของผู้ตรวจสอบกิจการอย่างเหมาะสม อย่างมีความสามารถใน 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการให้คำแนะนำการทำงานแก่ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2) ด้านการให้ความช่วยเหลือสอนแนะวิธีการทางบัญชีและการเงินสหกรณ์ และ 3) ด้านการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ด้วยความละเอียดระมัดระวังรอบคอบ

ด้านการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ หมายถึง สื่อสารการตรวจสอบกิจการด้วยการรายงานการตรวจสอบกิจการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรครบถ้วนใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความกระชับในการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการ 2) ด้านความหนักแน่นของข้อมูลถูกต้องตามหลักวิชาการ 3) ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วนในขอบเขตของการตรวจสอบกิจการ 4) ด้านความชัดเจนตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม และไม่ทำให้เข้าใจผิด และ 5) ด้านความสร้างสรรค์เป็นประโยชน์อันนำไปสู่การปฏิบัติได้

ด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการ หมายถึง ความสำเร็จของการตรวจสอบกิจการที่วัดผลสัมฤทธิ์ของการตรวจสอบกิจการใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านขอบเขตการตรวจสอบ 2) ด้านความสอดคล้องกับข้อกำหนด ข้อบังคับของสหกรณ์ และของทางราชการ 3) ด้านความสัมพันธ์ที่ดีกับฝ่ายบริหาร และฝ่ายจัดการสหกรณ์ 4) ด้านการเข้าร่วมประชุม และ 5) ด้านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ได้รายงาน

ด้านเงินสด หมายถึง การรับเงินทุกรายการได้รับครบถ้วนภายในกำหนดเวลา มีการออกไปเสร็จรับเงินสำหรับเงินที่ได้รับครบตามจำนวนและนำมาลงบัญชีทุกฉบับ การจ่ายเงินทุกรายการ

ได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และมีเอกสารหลักฐานประกอบ การเก็บรักษาเงินสด ได้จัดเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย มีการกำหนดวงเงินขั้นสูงที่เก็บรักษาไว้ในสหกรณ์ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบไว้โดยชัดเจน รวมทั้งมีการตรวจนับเงินสดจริงเทียบกับบัญชีเป็นประจำวัน

ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น หมายถึง การนำเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นมีการบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ครบถ้วน การถอนเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นทำโดยผู้มีอำนาจในการถอนและบันทึกรายการในสมุดคู่ฝาก ธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วน และการจ่ายเงินเป็นเช็คทุกครั้งต้องจ่ายด้วยเช็คขีดคร่อมและลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจอนุมัติ รวมทั้งมีการจัดทำทะเบียนคุมเช็คไว้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ หมายถึง การจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกให้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกที่สหกรณ์กำหนด การขายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้กับสมาชิกหรือบุคคลภายนอก เป็นไปตามระเบียบและได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์หรือผู้มีอำนาจ การรับชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ได้รับกับใบเสร็จรับเงิน กรณีเขียนใบเสร็จรับเงินผิด และไม่ใช้ใบเสร็จรับเงินฉบับนั้นแล้ว ได้มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินและประทับตรา “ยกเลิก” ในใบเสร็จรับเงิน

ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หมายถึง การจัดซื้อได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และอยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่กำหนด การเก็บรักษาทรัพย์สินเก็บรักษาไว้ในที่เหมาะสม มีการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินไว้เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน และมีการตรวจนับทรัพย์สินเปรียบเทียบกับบัญชีให้ถูกต้องตรงกัน

ด้านเจ้าหนี้ หมายถึง เจ้าหนี้เงินกู้ เป็นการกู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อนำมาจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิก ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และอยู่ภายในวงเงินกู้และวงเงินค้ำประกันที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และการซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อจากบุคคลภายนอกหรือรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเป็นเงินเชื่อ เป็นไปตามระเบียบและได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจถูกต้อง

ด้านเงินรับฝาก หมายถึง การรับฝากเงินมีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดคู่บัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากทันที การถอนเงินฝากมีการตรวจสอบลายมือชื่อผู้ถอนเงินมีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดคู่บัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากทันที กรณีผู้ฝากไม่ได้ทำการถอนเงินฝากด้วยตนเองต้องมีใบมอบฉันทะประกอบด้วย

ด้านทุนเรือนหุ้น หมายถึง การรับเงินค่าหุ้น มีการเปรียบเทียบเงินค่าหุ้นที่ได้รับกับสำเนาใบเสร็จรับเงินที่บันทึกบัญชี กรณีเรียกเก็บเงินค่าหุ้นตามส่วนวงเงินกู้จากสมาชิกรายใด ได้มีการ

ออกใบเสร็จรับเงินค่าหุ้นและบันทึกบัญชีครบถ้วน กรณีเขียนใบเสร็จรับเงินผิดและไม่ใช้ใบเสร็จรับเงินฉบับนั้นแล้ว ได้มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินและประทับตรา “ยกเลิก” ในใบเสร็จรับเงินทั้งคู่ของใบเสร็จรับเงินฉบับดังกล่าว การจ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิกต้องทำการตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค่าประกันที่ค้างกับสหกรณ์ให้เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ

ด้านรายได้ หมายถึง รายได้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระหว่างเดือนสัมพันธ์กับรายการลูกหนี้เงินให้กู้ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป รายได้จากการขายสินค้าเงินสด มีการรับเงินสดและบันทึกและรายได้ทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วน

ด้านค่าใช้จ่าย หมายถึง การจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจครบถ้วนเอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงินถูกต้อง สมบูรณ์และค่าใช้จ่ายทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างถูกต้อง ครบถ้วน

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลางผู้วิจัยได้ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำมาออกแบบการวิจัยจาก แนวคิดด้านต่างๆและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบความมั่นคงของสหกรณ์
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์

คำว่า “สหกรณ์” ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 หมายถึงคณะบุคคลซึ่งร่วมกัน ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันและ ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ด้วยแนวความคิดของอุดมการณ์สหกรณ์ที่เชื่อว่า หลักการและวิธีการสหกรณ์จะช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมให้มีความอยู่ดีกินดีมีความสุขโดย การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบรรดาสมาชิก

1. ประเภทสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2555) สหกรณ์ที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 แบ่งออกเป็น 7 ประเภทคือ 1) สหกรณ์การเกษตร 2) สหกรณ์ประมง3) สหกรณ์นิคม 4) สหกรณ์ร้านค้า 5) สหกรณ์บริการ 6) สหกรณ์ออมทรัพย์และ 7) สหกรณ์เครดิตยูเนียนสหกรณ์ 3 ประเภทแรกจัดเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตรและสหกรณ์ 4 ประเภทต่อมาจัดเป็นสหกรณ์นอกภาค การเกษตรจากข้อมูลสำนักนายทะเบียนสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2555) ได้ให้ความหมาย ของสหกรณ์แต่ละประเภทไว้ดังนี้

สหกรณ์การเกษตรเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้ง ขึ้นและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนิน กิจกรรมร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของ สมาชิกและช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

สหกรณ์ประมงเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ชาวประมงเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพซึ่งชาวประมงแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ตามลำพังบุคคลเหล่านี้จึงรวมตัวกันโดยยึดหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

สหกรณ์นิคมเป็นสหกรณ์รูปแบบหนึ่งที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎรการจัดสร้างปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการเกษตรการส่งเสริมอาชีพรวมทั้งกิจกรรมให้บริการสาธารณูปโภคแก่สมาชิกคั้งนั้นอาจกล่าวได้ว่าสหกรณ์นิคมมีงานหลัก 2 งานคือ 1) งานจัดที่ดินและ 2) งานจัดสหกรณ์

สหกรณ์ร้านค้าเป็นสหกรณ์ที่ผู้บริโภครวมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคและรวบรวมผลผลิตผลิตภัณฑ์มาจำหน่ายแก่สมาชิกและบุคคลทั่วไปซึ่งสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนเป็นเจ้าของสมาชิกลงทุนร่วมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคและเพื่อผดุงฐานะทางเศรษฐกิจของตนและหมู่คณะ

สหกรณ์บริการเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นโดยประชาชนที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรือหลากหลายอาชีพรวมกันหรือที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกันรวมตัวกันโดยยึดหลักการประหยัดการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นคงและรักษาอาชีพดั้งเดิมที่ดีไว้คงอยู่ต่อไป

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินแห่งหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรืออาชีพในที่ชุมชนเดียวกันมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์และให้กู้ยืมเงินเมื่อเกิดความจำเป็นหรือเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์นอกวง

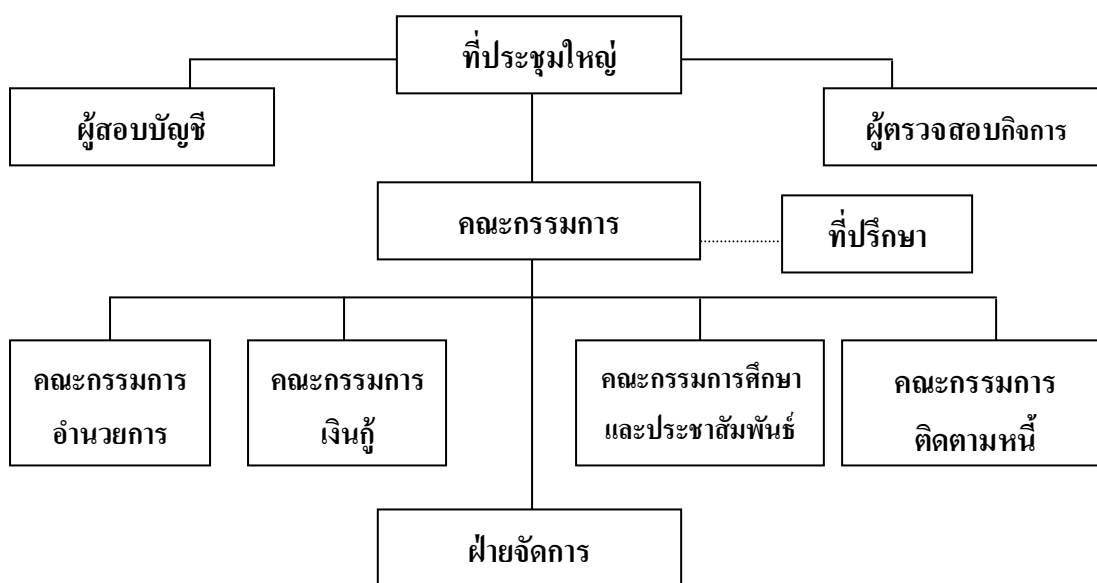
สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนทุกสาขาอาชีพซึ่งมีภูมิลำเนาหรือประกอบอาชีพหลักหรือมีวงสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นและบุคคลเหล่านั้นมีความปรารถนาจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยวิธีการนำเงินของตนเองมาสะสมไว้เป็นกองทุนสมาชิกทุกคนจะต้องสะสมเงินตามความสามารถของตนเองเป็นประจำและสม่ำเสมอตามที่สหกรณ์กำหนดกองทุนที่สมาชิกช่วยกันสะสมนี้จะมีเงินมากขึ้นสามารถจะให้สมาชิกที่มีความจำเป็นจะเดือดร้อนทางการเงินกู้ยืมไปบำบัดปัญหาและความเดือดร้อนเหล่านั้นพร้อมกับการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกแต่ละคนก็จะสะสมเงินของตนไปในคราวเดียวกันด้วยเงินกู้ก็จะค่อยๆหมดไปในขณะที่เงินสะสมก็มีมากขึ้นสหกรณ์เครดิตยูเนียนจึงเป็นสหกรณ์ที่มุ่งหวังในการให้สมาชิกช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันบริหารโดยสมาชิกและการทำกิจการทุกอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสมาชิก

2. จำนวนสหกรณ์

(กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2560) ข้อมูลทะเบียนสหกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีสหกรณ์ทั้งสิ้นจำนวน 8,194 แห่ง จำแนกเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตรจำนวน 4,629 แห่ง ประกอบด้วยสหกรณ์การเกษตร 4,426 แห่ง สหกรณ์ประมง 108 แห่ง สหกรณ์นิคม 95 แห่ง และสหกรณ์นอกภาคการเกษตรจำนวน 3,565 แห่ง ประกอบด้วยสหกรณ์ร้านค้า 208 แห่ง สหกรณ์บริการ 1,282 แห่ง สหกรณ์ออมทรัพย์ 1,488 แห่ง สหกรณ์เครดิตยูเนียน 587 แห่ง รวมทั้งสิ้น 8,194 แห่ง (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2560)

3. โครงสร้างการดำเนินงานสหกรณ์

(นายทะเบียนสหกรณ์, 2544) สหกรณ์ตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตยสมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์แต่ทุกคนไม่สามารถร่วมบริหารกิจการของสหกรณ์ได้จึงต้องมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้บริหารงานแทนซึ่งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ.2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการไม่เกิน 15 คนมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการทั้งปวงเพื่อให้กิจการสหกรณ์ดำเนินการอย่างกว้างขวางและให้บริการแก่สมาชิกอย่างทั่วถึงคณะกรรมการดำเนินการควรจัดจ้างผู้จัดการที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินธุรกิจแทนและผู้จัดการอาจจัดจ้างเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือกิจการสหกรณ์ด้านต่างๆตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงปริมาณธุรกิจและการประหยัดเป็นสำคัญสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณีซึ่งได้มาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาหรือรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ตามที่ขอบังคับสหกรณ์หรือกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนดไว้

ภาพประกอบที่ 2 โครงสร้างการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์

การตรวจสอบกิจการสหกรณ์

1.1 ความหมายและวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์

การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 (มาตรา 53) บัญญัติว่า “ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่” โดยกำหนดให้ทุกสหกรณ์ต้องมีผู้ตรวจสอบกิจการ โดยนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ออกระเบียบหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ตามมาตรา 16 (8)

การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ หมายถึง การตรวจสอบกิจการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์รวมทั้งการตรวจสอบกิจการด้านต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การปฏิบัติตามนโยบาย การบริหารงาน ระบบควบคุมงานด้านต่าง ๆ ระบบสารสนเทศ และการตรวจสอบด้านอื่น ๆ การตรวจสอบกิจการ จึงครอบคลุมถึงการตรวจสอบในทุก ๆ ด้านของสหกรณ์

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์

1. เพื่อทราบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน และเพื่อให้แน่ใจว่าการบันทึกบัญชีเป็นไปอย่างถูกต้อง มีการดูแลรักษาสินทรัพย์อย่างเหมาะสม
2. เพื่อให้ทราบว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบและข้อกำหนดต่าง ๆ ของสหกรณ์
3. เพื่อให้ทราบว่า การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปอย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.2 คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบกิจการ

ตามระเบียบ

1. ผู้ตรวจสอบกิจการต้องมีคุณสมบัติ (ดังต่อไปนี้)
 - 1.1 เป็นสมาชิกของสหกรณ์นั้น หรือบุคคลภายนอกที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์
 - 1.2 ผ่านการอบรมการตรวจสอบกิจการจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับการรับรองหลักสูตรจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
 2. ผู้ตรวจสอบกิจการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้
 - 2.1 เป็นผู้สอบบัญชี หรือผู้ช่วยผู้สอบบัญชี หรือบุคคลที่อยู่ในสังกัดนิติบุคคลที่รับงานสอบบัญชีของสหกรณ์ในปีบัญชีนั้น

2.2 เป็นกรรมการของสหกรณ์นั้น เว้นแต่ได้พ้นจากตำแหน่งกรรมการมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสองปีบัญชีของสหกรณ์

2.3 เป็นคู่สมรส บุตร บิดามารดาของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของ สหกรณ์นั้น

2.4 เป็นผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์นั้น หรือสหกรณ์อื่น หรือเคยถูกให้ออกจากตำแหน่งผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์นั้น

2.5 เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

2.6 เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

2.7 เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร หรือหน่วยงาน ของรัฐ หรือเอกชนฐานทุจริตต่อหน้าที่

2.8 เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้ตรวจสอบกิจการ หรือมีคำ วินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการ หรือผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์นั้น หรือสหกรณ์ อื่น

2.9 เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งกรรมการ หรือผู้ ตรวจสอบกิจการเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่ของสหกรณ์นั้น หรือสหกรณ์อื่น

2.10 เคยถูกให้ออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์นั้น หรือสหกรณ์อื่น

2.11 เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกสั่งพัก หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต

2.12 เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกสั่งพัก หรือเพิกถอนชื่อออกจากทะเบียนผู้สอบ บัญชีภาคเอกชนตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์

2.13 เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิต พ้นเพื่อนไม่สมประกอบ

3. ผู้ตรวจสอบกิจการต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น การเงิน การบัญชี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ การบริหารจัดการ และเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

4. ผู้ตรวจสอบกิจการต้องพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเงินการบัญชี กฎหมาย ระเบียบและการตรวจสอบกิจการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การปฏิบัติการตรวจสอบกิจการเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการ

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการ ดังต่อไปนี้

1. ผู้ตรวจสอบกิจการ มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงและตรวจสอบกิจการด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ โดยผู้ตรวจสอบกิจการต้องปฏิบัติงานตามแนวปฏิบัติการตรวจสอบกิจการที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

2. ผู้ตรวจสอบกิจการ มีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อสรุปผลการตรวจสอบ รวมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการและที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ โดยให้เสนอผลการตรวจสอบกิจการ ดังต่อไปนี้

2.1 รายงานการตรวจสอบกิจการประจำเดือน ให้ผู้ตรวจสอบกิจการแจ้งผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมประจำเดือนในคราวต่อไป

2.2 รายงานการตรวจสอบกิจการประจำปี ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเสนอรายงานผลการตรวจสอบต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์

2.3 รายงานการตรวจสอบกรณีเร่งด่วน ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการพบว่ามีเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกของสหกรณ์อย่างร้ายแรง หรือสหกรณ์มีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศหรือคำแนะนำของทางราชการ รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ มติที่ประชุมหรือคำสั่งของสหกรณ์จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกและสหกรณ์อย่างร้ายแรง ให้ผู้ตรวจสอบกิจการแจ้งผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการดำเนินการทันทีเพื่อดำเนินการแก้ไข รวมทั้งให้จัดส่งสำเนารายงานดังกล่าวต่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัด หรือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร โดยเร็ว

3. ให้ผู้ตรวจสอบกิจการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขของสหกรณ์ตามรายงานการตรวจสอบกิจการข้อ 2 และให้จัดส่งสำเนารายงานผลการแก้ไขของสหกรณ์และผลการติดตามของผู้ตรวจสอบกิจการต่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์และสำนักงานสหกรณ์จังหวัด หรือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร

4. เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการและเข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อชี้แจงรายงานการตรวจสอบกิจการที่นำเสนอต่อที่ประชุม

5. ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ ให้สหกรณ์มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

5.1 อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ให้คำชี้แจง พร้อมทั้งจัดเตรียมข้อมูลเอกสารหลักฐานของสหกรณ์และทรัพย์สินต่าง ๆ และให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบกิจการในการเข้าไปในสำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำการของสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบกิจการ

5.2 กำหนดวาระการประชุมให้ผู้ตรวจสอบกิจการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการเพื่อรับทราบผลการตรวจสอบกิจการ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

5.3 พิจารณาปฏิบัติตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการ
เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของ
สหกรณ์

6. ให้สหกรณ์กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการไว้ในข้อบังคับ
ของสหกรณ์ กรณีผู้ตรวจสอบกิจการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติก
ผิดจริยธรรมในการปฏิบัติงานจนเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย

การพิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่

1.4 กระบวนการตรวจสอบกิจการสหกรณ์

ในการดำเนินการตรวจสอบกิจการให้มีประสิทธิภาพ ผู้ตรวจสอบกิจการควรมี
ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการตรวจสอบกิจการ ประกอบด้วย

1. การศึกษาและสำรวจเบื้องต้น เป็นขั้นตอนแรกของการปฏิบัติงานตรวจสอบ
กิจการสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับ
สหกรณ์ที่ตรวจสอบ เช่น ลักษณะการดำเนินงาน วิธีปฏิบัติงาน นโยบาย เป้าหมาย กฎหมายและ
ระเบียบปฏิบัติของสหกรณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการตรวจสอบให้เหมาะสมกับ
สภาพการณ์ของสหกรณ์ ทั้งยังสามารถใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบได้อีกทางหนึ่ง

2. การวางแผนการตรวจสอบเป็นการคิดล่วงหน้าที่จะลงมือปฏิบัติงานจริง การ
วางแผนที่ดีช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ภายในระยะเวลา งบประมาณและ
อัตรากำลังที่มี ตลอดจนเป็นทิศทางให้งานดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมีการใช้ทรัพยากรที่มี
อยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น ผู้ตรวจสอบกิจการจะต้องให้ความสำคัญต่อการวาง
แผนการตรวจสอบ ซึ่งควรประกอบด้วย 2 แผน คือ

2.1 แผนการตรวจสอบกิจการ (Audit Plan) เป็นการวางแผนจำนวนสหกรณ์ที่
รับตรวจสอบซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมด อัตรากำลัง และระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบใน
แต่ละสหกรณ์

2.2 แนวการตรวจสอบ (Audit Program) เป็นการวางแผนตรวจสอบสำหรับแต่ละ
สหกรณ์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต/วิธีการตรวจสอบ ปริมาณ การตรวจสอบ ชื่อผู้ตรวจ
สอบในแต่ละเรื่อง และเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบ ทั้งนี้รูปแบบของแนวการตรวจสอบ อาจมีทั้ง
ภาพรวมการตรวจสอบสหกรณ์นั้น ๆ และรายละเอียดของแนวการตรวจสอบ

3. การปฏิบัติงานตรวจสอบหมายถึง กระบวนการตรวจสอบ สอบทาน และรวบรวมหลักฐานเพื่อวิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ว่าเป็นนโยบาย แผนงาน ข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติของสหกรณ์ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเสนอข้อมูลที่ได้รับการตรวจสอบ และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการดำเนินการเพื่อประกอบการตัดสินใจในการบริหารงาน

การปฏิบัติงานตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบกิจการอาจเลือกใช้เทคนิคและวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะตรวจสอบ ซึ่งในบางครั้งที่การตรวจสอบบางเรื่องอาจใช้เทคนิคและวิธีการตรวจสอบหลายอย่างมาประกอบกันก็ได้ เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการสหกรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาซึ่งหลักฐานที่เพียงพอต่อการเสนอความคิดเห็นในผลการตรวจสอบ เทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบ เช่น 1) การตรวจดู 2) สังเกต 3) การตรวจนับ 4) การยืนยันยอด 5) การตรวจสอบเอกสารใบสำคัญ 6) การคำนวณ 7) การตรวจสอบการผ่านรายการ 8) การตรวจหารายการผิดปกติ 9) การสอบถาม 10) การวิเคราะห์เปรียบเทียบ เป็นต้น

4. การรายงานผลการตรวจสอบเป็นงานขั้นสุดท้ายที่ผู้ตรวจสอบกิจการจัดทำขึ้น หลังจากได้ทำการตรวจสอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเสร็จสิ้นหรือเป็นสรุปผลการตรวจสอบที่ผู้ตรวจสอบกิจการเห็นว่า จำเป็นต้องรายงานให้สหกรณ์ทราบ เมื่อผู้ตรวจสอบกิจการ ได้ทำการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แล้ว ต้องสรุปผลการตรวจสอบและรายงานให้สหกรณ์ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการและการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการในด้านต่าง ๆ รวมทั้งข้อสังเกตที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะที่สหกรณ์ควรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจสอบกิจการจะต้องรวบรวมข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่มีนัยสำคัญหรือชี้ชัดว่ามีข้อสังเกตที่ตรวจพบ โดยระบุข้อสังเกตหรือชี้ประเด็นปัญหาให้ชัดเจนแจ้งให้สหกรณ์ทราบและที่สำคัญที่สุดคือต้องระบุข้อเสนอแนะที่สหกรณ์สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเพื่อการปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ผู้ตรวจสอบกิจการได้ให้ข้อสังเกตไว้ นอกจากนี้เพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงที่ต่อเนื่อง หากที่ผ่านมาสหกรณ์มีข้อสังเกตจากการตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจสอบกิจการต้องรายงาน การติดตามการแก้ไขปรับปรุงไว้ด้วย

5. การติดตามและแก้ไขเมื่อผู้ตรวจสอบกิจการทำการตรวจสอบกิจการ มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ควรแก้ไข ซึ่งได้จัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการไปแล้ว ในการปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการในคราวต่อไป ผู้ตรวจสอบกิจการต้องติดตามผลการแก้ไขดังกล่าว และเขียนไว้ในรายงานผลการตรวจสอบกิจการในคราวนั้นด้วย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบความมั่นคงของสหกรณ์

สำหรับปัจจัยสำคัญที่เสริมสร้างให้สหกรณ์มีความมั่นคงอาจพิจารณาได้ดังนี้

1. มีระบบการบริหารจัดการที่ดี กล่าวคือ คณะกรรมการต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่สมาชิก มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีความเสมอภาคในการให้บริการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และตรวจสอบการทำงานของกรรมการ ได้มากขึ้นตลอดจนมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการสนับสนุนให้สหกรณ์มีระบบการควบคุมภายในที่ดีและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีการสรรหาฝ่ายจัดการที่มีความรู้ความสามารถมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามระบบ และปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้คณะกรรมการต้องรู้จักใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงาน เพื่อช่วยในการตัดสินใจและสามารถกำหนดนโยบายแผนงาน งบประมาณได้อย่างเหมาะสม

2. มีเสถียรภาพทางการเงินที่มั่นคง เสถียรภาพทางการเงินของสหกรณ์ อาจวัดได้จากอัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ ที่สำคัญประกอบกับ เช่น การวัดสภาพคล่อง (ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น) การวัดประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ การวัดความสามารถในการก่อหนี้ (แหล่งเงินทุนมีความมั่นคงและไม่มีความเสี่ยง) และการวัดสมรรถภาพในการหากำไร หากสหกรณ์มีเสถียรภาพทางการเงินสูงก็ย่อมแสดงได้ว่าสหกรณ์มีความมั่นคงทางการเงินมาก

3. มีการร่วมมือจากสมาชิกสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความมั่นคงของสหกรณ์โดยมีการตรวจสอบการทำงานของกรรมการสหกรณ์ เช่น ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน กำหนดนโยบาย กัดเลือกคณะกรรมการ , ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้สอบบัญชีภาคเอกชน (กรณีเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ / เครดิทยูเนียน, สหกรณ์ร้านค้าและสหกรณ์บริการที่มีดำเนินงาน 100 ล้านบาทขึ้นไป) อย่างระมัดระวังและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมให้ความร่วมมือในการสอบทานยืนยันยอดหุ้น เงินรับฝาก เงินให้สมาชิกกู้ (หากไม่ถูกต้องสมาชิกต้องหักท้วง) และไม่เปิดโอกาสให้พนักงานกระทำการทุจริตได้ เช่น นำสมุดเงินฝากสมาชิกไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ เป็นต้นไป

4. มีระบบตรวจสอบที่มีคุณภาพ โดยทั่วไปแล้วการตรวจสอบจะเป็นการประเมินวิเคราะห์ และเปรียบเทียบข้อมูลในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ สำหรับระบบการตรวจสอบของสหกรณ์มี 3 ประเภท คือ

1. การตรวจสอบภายในการตรวจสอบภายใน เป็นกลไกที่สำคัญประการหนึ่งของการควบคุมภายในผู้ตรวจสอบภายในจะเป็นบุคคลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้แต่งตั้งขึ้น ซึ่งอาจเป็นสมาชิกสหกรณ์หรือบุคคลภายนอกได้ และมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อคณะกรรมการ

ดำเนินการ โดยมีหน้าที่หลัก คือ ประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของพนักงานทั้งด้านการเงินการบัญชี และด้านการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามนโยบาย กฎ ข้อบังคับ และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่สหกรณ์กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งการควบคุมดูแลสินทรัพย์ และรายงานข้อสังเกตข้อตรวจพบ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่ยังบกพร่องผิดพลาดให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในอาจมีการให้บริการพิเศษในการสืบสวนกรณีมีการทุจริตหรือเกิดเหตุการณ์ผิดปกติ ส่วนใหญ่แล้วสหกรณ์ที่จัดให้มีผู้ตรวจสอบภายในจะเป็นสหกรณ์ประเภทอর্থพอย์ขนาดกลางขึ้นไปและมีฐานะการเงินมั่นคงหรือเป็นสหกรณ์ที่มีธุรกิจสลับซับซ้อน

2. การตรวจสอบกิจการ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 53 กำหนดให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือนุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

จากการที่กฎหมายกำหนดไว้เช่นนี้เป็นผลให้สมาชิกในที่ประชุมใหญ่ต้องเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อเป็นตัวแทนของตน โดยมีหน้าที่สอดส่องดูแลและควบคุมการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการ ผู้ตรวจสอบกิจการต้องปฏิบัติตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์เกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการ ข้อบังคับของสหกรณ์ และต้องจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการเสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อให้สมาชิกได้ทราบผลการบริหารงานของสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการจะเน้นการตรวจสอบด้านการบริหาร และการปฏิบัติงาน ทั้งนโยบาย แผนงาน งบประมาณ การจัดให้มีระบบการควบคุมภายในการปฏิบัติงานของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบคำสั่งรวมทั้งการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและฝ่ายจัดการ เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพการดำเนินงานและสามารถปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานส่วนที่ยังบกพร่อง และไม่มีประสิทธิภาพเพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้การตรวจสอบกิจการยังครอบคลุมถึงการตรวจสอบและดูแลการควบคุมภายในด้านบัญชี เพื่อความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน การมีผู้ตรวจสอบกิจการนับเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการที่ดี นั่นคือการสร้างความโปร่งใสเพราะนอกจากผู้ตรวจสอบกิจการจะตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการแล้ว นายทะเบียนสหกรณ์ยังกำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นประธานการพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินงานคนใดคนหนึ่งใดที่กระทำผิดตามกฎหมายสหกรณ์และที่ประชุมใหญ่ขอลดถอนอีกด้วย

3. การตรวจสอบบัญชี ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 69 ได้กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ และให้การตรวจสอบบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป และตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

การสอบบัญชีสหกรณ์ หมายถึง การตรวจสอบสมุดบัญชีเอกสารประกอบการลงบัญชีและหลักฐานอื่น ๆ ตลอดจนการใช้วิธีการตรวจสอบอื่นที่จำเป็น ตามแนวทางปฏิบัติงานที่วิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐาน รวมถึงกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์และของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อผู้สอบบัญชีจะสามารถวินิจฉัยและแสดงความคิดเห็น โดยอิสระและเที่ยงธรรมต่องบการเงินที่สหกรณ์จัดทำขึ้นและเพื่อแสดงให้เห็นถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยถูกต้องตามที่ควรให้สาระสำคัญและเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่เพียงใดรวมถึงการเสนอข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารงานสหกรณ์ เพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่อง/ผิดพลาดจากการควบคุมภายในอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ

ในการตรวจสอบบัญชีนั้น ผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบรายการทางบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ได้หมด ผู้สอบบัญชีจะใช้การประเมินประสิทธิภาพควบคุมภายในของสหกรณ์และประเมินความเสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายกับสหกรณ์ซึ่งอาจเกิดจากระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ ไม่อาจป้องกันความผิดพลาดหรือบกพร่องได้ หรือเป็นเพราะสหกรณ์ขาดการควบคุมภายในที่ดีซึ่งจะมีผลกระทบต่อการวางแผนการตรวจสอบ การกำหนดขอบเขตตลอดจนวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมนอกจากการตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์แล้ว กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ยังได้กำหนดกิจกรรมสนับสนุนและเสริมสร้างให้สหกรณ์มีระบบการควบคุม

นวัตกรรมมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ (2557)

ข้อบังคับของสหกรณ์ระบุว่า “ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งสมาชิก หรือบุคคลภายนอก ผู้มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถในด้านธุรกิจ การเงิน การบัญชี การเศรษฐกิจ หรือการสหกรณ์ เป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์เป็นการประจำปี จำนวน...คน”

จึงเห็นได้ว่า ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการตรวจสอบ เพื่อสร้างความโปร่งใสและถูกต้องของการดำเนินงานสหกรณ์ จึงมีผลให้เห็นถึงความจำเป็นในการทบทวนแนวคิด การกำกับดูแลกระบวนการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ โดยการศึกษาวิจัยกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบกิจการที่เป็นหัวใจสำคัญของการกำกับดูแลกระบวนการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ให้สามารถยกระดับสู่มาตรฐานได้ มาจากคำว่า Internal Auditor ย่อว่า IA คือ มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่ได้ถูกกำหนดขึ้นจากการศึกษาวิจัยค้นคว้า เพื่อสังเคราะห์สร้างมาตรฐานการ

ตรวจสอบสหกรณ์ โดยกลไกผู้ตรวจสอบกิจการที่มุ่งหวังยกระดับการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ให้เข้มแข็ง ผู้การตรวจสอบเพื่อสร้างความโปร่งใส และถูกต้องของการดำเนินสหกรณ์ต่อไป

มาตรฐานการตรวจสอบกิจการ ประกอบด้วย 7 เสาหลัก คือ CHARPER หรือ 7IA ที่เป็นหัวใจสำคัญในการกำกับดูแลผู้การยกระดับผู้ตรวจสอบกิจการมืออาชีพ

ด้านความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการ

เสาหลักที่ 1 : Pillar 1 หลักองค์ความรู้ในการตรวจสอบกิจการ(Cognition)

องค์ความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจตามเจตนารมณ์ในการตรวจสอบกิจการที่ต้องการให้องค์คณะผู้ตรวจสอบกิจการมีองค์ความรู้ที่ครอบคลุม 5 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านการบัญชีสหกรณ์ 2)ด้านการเงินสหกรณ์ 3)ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ 4)ด้านกฎระเบียบของสหกรณ์ และ 5)ด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

เสาหลักที่ 2 : Pillar 2 หลักการปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการ (Handling)

การปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการของผู้ตรวจสอบกิจการ เป็นหลักปฏิบัติที่ครอบคลุมงานของผู้ตรวจสอบกิจการทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้น 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการควบคุมภายใน 2)ด้านการประเมินความเสี่ยง 3)ด้านการวางแผนและกำหนดขอบเขตการตรวจสอบ 4)ด้านกลยุทธ์ 5)ด้านการสื่อสารข้อมูล 6)ด้านการให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุง 7) ด้านการสรุปรายงานผลและการติดตามการแก้ไข และ 8)ด้านการเข้าร่วมประชุม

เสาหลักที่ 3 : Pillar 3 หลักการเข้าถึงเนื้อหาของผู้ตรวจสอบกิจการ (Access)

การเข้าถึงเนื้อหา หมายถึง การเข้าใจเพื่อเข้าถึงงานของผู้ตรวจสอบกิจการอย่างเหมาะสม อย่างมีความสามารถใน 3 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านการให้คำแนะนำการทำงานแก่ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2)ด้านการให้ความช่วยเหลือสอนแนะวิธีการทางบัญชีและการเงินสหกรณ์ และ 3)ด้านการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ด้วยความละเอียดระมัดระวังรอบคอบ

เสาหลักที่ 4 : Pillar 4 หลักการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ (Report)

การรายงาน หมายถึง สื่อสารการตรวจสอบกิจการด้วยการรายงานการตรวจสอบกิจการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรครบถ้วนใน 5 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านความกระชับในการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการ 2)ด้านความหนักแน่นของข้อมูลถูกต้องตามหลักวิชาการ 3)ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วนในขอบเขตของการตรวจสอบกิจการ 4)ด้านความชัดเจนตรงไปตรงมาไม่อ้อมค้อมและไม่ทำให้เข้าใจผิด และ 5)ด้านความสร้างสรรค์เป็นประโยชน์อันนำไปสู่การปฏิบัติได้

เสาหลักที่ 5 : Pillar 5 หลักขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการ (Potentiality)

ขีดความสามารถ หมายถึง ความสำเร็จของการตรวจสอบกิจการที่วัดผลสัมฤทธิ์ของการตรวจสอบกิจการใน 5 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านขอบเขตการตรวจสอบ 2)ด้านความสอดคล้องกับข้อกำหนด

ข้อบังคับของสหกรณ์ และของทางราชการ 3)ด้านความสัมพันธ์ที่ดีกับฝ่ายบริหาร และฝ่ายจัดการ สหกรณ์ 4)ด้านการเข้าร่วมประชุม และ5)ด้านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ได้รายงาน

เสาหลักที่ 6 : Pillar 6 หลักสภาพแวดล้อมของสหกรณ์เอื้อต่อการตรวจสอบกิจการ (Environment)

สภาพแวดล้อม หมายถึง ปัจจัยของสหกรณ์ที่อยู่ล้อมรอบสนับสนุนและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ 6 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านบุคลากร 2)ด้านวิธีการ 3)ด้านเครื่องมือ 4)ด้านการบริหาร 5)ด้านข้อมูล และ6)ด้านการเงิน

เสาหลักที่ 7 : Pillar 7 หลักความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบกิจการ (Relationship)

ความร่วมมือ หมายถึง การที่สหกรณ์ผู้รับตรวจให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ โดยสหกรณ์ผู้รับตรวจต้องให้ความร่วมมือสนับสนุนการตรวจสอบกิจการ 5 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านกรอบการตรวจสอบ 2)ด้านการร่วมมือให้ข้อมูล 3)ด้านความสะดวกในการตรวจสอบ 4)ด้านการแก้ไขปรับปรุง และ 6)ด้านการทำงานเป็นทีม

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

1. ความหมายของการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน คือ กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างอิสระและเที่ยงธรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กร การตรวจสอบภายในจะช่วยให้องค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่กำหนดโดยใช้การประเมินและการปรับปรุงประสิทธิผลของ กระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และกำกับดูแลอย่างเป็นระบบและมีระเบียบวิธี (อุษณา ภัทร มนตรี.2552 : 1-4)

2. วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน คือ การประเมินการควบคุมขององค์กรเพื่อให้มั่นใจว่า สามารถ บรรลุวัตถุประสงค์และ111าหมายของกิจการ (อุษณา ภัทรมนตรี.2552 : 1-5)ได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ภายใต้ค่าใช้จ่ายและการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยความเสี่ยงของ กิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่กำหนดทิศทางการทำงานของกิจกรรมการตรวจสอบ ภายใน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการตรวจสอบภายใน ซึ่งหมายถึงการจัดแผนงาน ตรวจสอบภายในจากข้อมูลของการวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร

3. ขอบเขตการตรวจสอบภายใน

ขอบเขตของการตรวจสอบภายใน หมายถึง การทดสอบและการประเมินความเพียงพอ และ ความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในขององค์กร และคุณภาพของการปฏิบัติงาน ทุกกิจกรรมภายในองค์กร(อนุญา ภัทรมนตรี.2552 : 1-4)

4. ประเภทของการตรวจสอบภายใน

งานตรวจสอบภายในในอดีตมักจะแบ่งตามกิจกรรมที่เข้าไปตรวจสอบ หรือให้บริการ เช่น การตรวจสอบทางการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติการ และการตรวจสอบรายงานสารสนเทศ เป็นต้น อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาลงไปรายละเอียดจะเป็นได้ว่าการตรวจสอบในกิจกรรมใด ๆ สามารถแบ่งงานตรวจสอบภายในได้ 2 ลักษณะคือ การบริการให้ความเชื่อมั่น และการบริการให้คำปรึกษา (ตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2541 ข: 15-17)

การบริการให้ความเชื่อมั่น(Assurance Services)หมายถึง การตรวจหลักฐานต่าง ๆ อย่างเที่ยงธรรมเพื่อนำมาประเมินผลอย่างเป็นอิสระในกระบวนการบริหารความเสี่ยงการควบคุม และการ กำกับดูแลกิจกรรมที่ดีขององค์กร โดยต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบตามมาตรฐานวิชาชีพ เชี่ยวชาญประกอบวิชาชีพ ซึ่งแบ่งออกได้หลายด้าน อาทิ เช่นการตรวจสอบการดำเนินงาน(Operational Auditing)การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน(Performance Audit)โดยมุ่งเน้น ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)และความประหยัด (Economy)การตรวจสอบการปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ(Compliance Audit)การตรวจสอบทางการเงิน (Financial Audit)การตรวจสอบ สารสนเทศ(Information Technology Audit)การให้บริการทาง วิชาชีพในเรื่องต่าง ๆ (Attestation)

การบริการให้คำปรึกษา(Consulting Services)หมายถึง กิจกรรมให้คำแนะนำ และ ให้บริการ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรลักษณะและขอบเขตของงานเป็นไปตามความตกลงร่วมกันกับ องค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรซึ่งตัวอย่าง กิจกรรมงานให้คำปรึกษา อาทิเช่น การให้คำปรึกษา คำแนะนำ การอำนวยความสะดวกการ ออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม

5. หน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (2546: 20-28) ได้กำหนดหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในไว้ดังนี้

5.1 สอบทานและรายงานความเชื่อถือได้และความ ครบถ้วนของข้อมูลทางการเงิน การ ปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีการที่ใช้ในการวินิจฉัย และวัดผลการดำเนินงาน

5.2 สอบทานการดำเนินงานหรือแผนงาน เพื่อให้แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

และเป้าหมายที่กำหนดไว้มีการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด มีกระบวนการ กำกับดูแลที่ดีและเหมาะสม

5.3 สอบทานระบบงานที่มีผลกระทบต่อการค้าดำเนินงาน และการรายงานว่าได้มีการ ปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบาย แผนงาน ระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.4 สอบทานความเหมาะสมของการเก็บรักษาทรัพย์สินและทดสอบว่าทรัพย์สินนั้นนี้อยู่จริง

5.5 ประเมินว่าการใช้ทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

6. ประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน

อุษณา ภัทรมนตรี(2555 : 21-22) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการตรวจสอบภายในไว้ ดังนี้

6.1 ส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลที่ดี (Good Corporate Governance)และความโปร่งใสในการ ปฏิบัติงาน(Transparency)

6.2 ส่งเสริมให้เกิดการบันทึกบัญชีและรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ(Accounting ability and Responsibility)

6.3 ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (Efficiency and Effectiveness of Performance)

6.4 เป็นมาตรการถ่วงดุลแห่งอำนาจ(Check and Balance)

ให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า(Warming Signal)เกี่ยวกับการประพฤติมิชอบหรือการทุจริต ภายในองค์กร

7. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของงานตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายในจะประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในระดับใด ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยพื้นฐานความสำเร็จที่สำคัญ ประกอบด้วย (อุษณา ภัทรมนตรี, 2553: 1-19-1-20)

7.1 นโยบาย กฎบัตรและการสนับสนุนของคณะกรรมการฝ่ายบริหาร

กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในและคณะกรรมการที่อิสระให้ชัดเจน

มอบอำนาจในการตรวจสอบให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ

-การสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นในการตรวจสอบ

การติดตามและสั่งการตามรายงานการตรวจสอบภายใน

การให้เวลาเข้าประชุมปรึกษาหารือกับหน่วยงานตรวจสอบ

ใช้หน่วยงานตรวจสอบเป็นสถานประกอบการผู้บริหารและบุคลากรสำคัญ

7.2 วัฒนธรรมองค์การและความเข้าใจของผู้รับการตรวจ

วัฒนธรรมองค์การในการยอมรับงานตรวจสอบภายใน มีส่วนสำคัญในการเพิ่มความสำเร็จ ของงานตรวจสอบ

7.3 มาตรฐานและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

คุณภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบควรสอดคล้องกับมาตรฐานและจริยธรรมแห่งวิชาชีพสากล เพื่อให้เกิดการยอมรับ

7.4 ความพร้อมของระบบงานและสารสนเทศ

กิจการที่มีข้อมูลพร้อมย่อมพัฒนางานตรวจสอบได้เร็วและกว้างขวางกว่ากิจการที่ระบบข้อมูล ยังล่าสมัยหรือเชื่อถือไม่ได้

งานตรวจสอบภายในจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังต่อไปนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548 : 21-23)

1. นโยบายและการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร โดยฝ่ายบริหารจะต้องกำหนดนโยบายและแสดงการสนับสนุนงานตรวจสอบในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในการกำหนดสายบังคับบัญชาให้ขึ้นตรงต่อผู้บริหารระดับสูงหรือคณะกรรมการตรวจสอบ การมอบอำนาจการตรวจสอบให้เหมาะสมต่อหน้าที่ การติดตาม การสั่งการ และการสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นต่อการตรวจสอบ

2. ความพร้อมของระบบงานและสารสนเทศ โดยงานตรวจสอบเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ และการประเมินผลซึ่งต้องใช้ข้อมูลทั้งด้านการเงิน การบัญชี และข้อมูลการปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ และหากองค์กรมีความพร้อมของงานระบบสารสนเทศ ก็นับได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้งานตรวจสอบประสบผลสำเร็จ

3. ความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับการตรวจสอบ โดยการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเรื่องการตรวจสอบภายในของฝ่ายบริหาร การสื่อสาร และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของผู้ตรวจสอบภายในกับผู้บริหาร ผู้สอบบัญชี ผู้รับตรวจหรือแม้กระทั่งผู้ตรวจสอบภายในด้วยกันเอง จะทำให้เกิดความเข้าใจในงานตรวจสอบและการยอมรับของการตรวจสอบภายใน

4. ความรู้ ทักษะและมนุษยสัมพันธ์ของผู้ตรวจสอบภายใน โดยผู้ตรวจสอบภายในต้องใช้ ความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพในการปฏิบัติงานตรวจสอบและในขณะเดียวกันต้องศึกษาหา ความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในเกิดความชำนาญในการปฏิบัติงานตรวจสอบ และการ สร้างความสัมพันธ์ เพื่อให้งานตรวจสอบบรรลุจุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์

5. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตรวจสอบภายในกับหน่วยงานอื่น ได้แก่ ความสัมพันธ์ ระหว่างหน่วยงานตรวจสอบกับผู้บริหารระดับสูง ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตรวจสอบกับผู้สอบ บัญชีภายนอก ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตรวจสอบกับบุคลากรอื่นในองค์กร ทั้งนี้จะส่งผลให้งาน ตรวจสอบเป็นไปด้วยความราบรื่น

8. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

มาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ(2545 : 1) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Practice of Internal Auditing) หมายถึงการทำหน้าที่ในการ ตรวจสอบภายใน ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการปฏิบัติงานตามลำดับโครงสร้างและนโยบายการ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Efficiency of Internal Auditing) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความถูกต้องรวดเร็ว ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด และผลงานการตรวจสอบภายในสามารถช่วยลดต้นทุน และเป็นประโยชน์ต่อผลการ ดำเนินงานขององค์กรอย่างแท้จริง

อัครชัย วิชาญ (2550) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับ โครงสร้างคุณลักษณะของ ประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน จากมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน ของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (2547 : 9-22) ดังนี้

1. ความเป็นอิสระ (Independence)

ความเป็นอิสระ (Independence) หมายถึง การแสดงความเห็น หรือรายงาน ได้อย่าง มีเสรีภาพตาม การกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ใด ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือตำแหน่งหน้าที่ และไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลใด ๆ รวมถึงไม่มี สถานการณ์ ใด ๆ ที่จะมาบีบ บังคับให้ไม่สามารถจะแสดงความเห็นได้ตามที่พึงจะเป็นผู้ตรวจสอบ ภายในควรมีความเป็นอิสระในการ ตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร ความเป็นอิสระของผู้ ตรวจสอบภายในวัดได้จากเสรีภาพในการ ปฏิบัติงานตรวจสอบ ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายในสามารถใช้ วิจารณญาณที่เป็นกลาง ปราศจากอคติมีความเป็น อิสระในการเข้าถึงทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสารต่าง ๆ และสอบถามเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำ การ ตรวจสอบ นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในควรมีอำนาจอย่าง เพียงพอในการรายงานผลการตรวจสอบ พร้อมข้อเสนอแนะ โดยเพื่อการแก้ไขปรับปรุงที่มีประโยชน์ต่อ องค์กรตามมาตรฐานการประกอบ วิชาชีพตรวจสอบภายในที่สถาบันผู้ตรวจสอบภายใน (The Institute Internal of Auditors : IIA) กำหนดขึ้น ได้กล่าวถึงความ เป็นอิสระของผู้ตรวจสอบภายในพอจะประมวลสาระได้ว่าเกิดจาก (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2541 ข : 13-15)

1.1 สถานภาพในองค์กร (Organizational Status)

สถานภาพในองค์กรของสำนักงานตรวจสอบภายในควรอยู่ในระดับสูงพอที่จะทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้ตรวจสอบภายในควรได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ เพื่อที่จะได้รับความร่วมมือจากผู้รับการตรวจสอบปฏิบัติงานได้อย่างอิสระปราศจากการแทรกแซง ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในควรรายงานตรงต่อบุคคลในองค์กรที่มีอำนาจเพียงพอที่จะส่งเสริมความเป็นอิสระ สามารถปฏิบัติงานตรวจสอบได้ในขอบเขตที่กว้างเพียงพอ รายงานผลการตรวจสอบได้รับการพิจารณาจากฝ่ายบริหารและมีการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะอย่างเหมาะสม ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน ควรมีโอกาสติดต่อสื่อสารกับคณะกรรมการซึ่งการติดต่ออย่างเหมาะสมจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในความเป็นอิสระและเป็นวิธีที่จะทำให้คณะกรรมการและผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในได้รับทราบเรื่องที่น่าสนใจร่วมกัน คณะกรรมการควรเป็นผู้ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานตรวจสอบภายใน ควรกำหนดให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรโดยได้รับการอนุมัติจากฝ่ายบริหาร และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อนนำมาปฏิบัติ ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในควรเสนอ รายงานสรุปเกี่ยวกับแผนการตรวจสอบแผนบุคลากรและงบประมาณของสำนักงานตรวจสอบภายในต่อ ฝ่ายบริหารเพื่อขออนุมัติและเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อรับทราบเป็นประจำทุกปีกรณีที่มีการแก้ไข เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญระหว่างปีต้องนำเสนอด้วยเช่นเดียวกัน ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน ต้องเสนอรายงานกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานต่อฝ่ายและบริหารและคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี หรืออาจเสนอรายงานบ่อยครั้งได้ตามความจำเป็น สาระของรายงานควรเน้นให้เห็นถึงผลการตรวจสอบที่สำคัญ รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง ในกรณีที่มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามแผนต่าง ๆ ใน ส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ควรเสนอเหตุผลประกอบด้วย

1.2 ความมีใจเป็นอิสระ

ความมีใจเป็นอิสระ หมายถึง สภาวะของจิตใจที่เป็นอิสระซึ่งผู้ตรวจสอบภายในทุกคนต้องมีอยู่ ในขณะที่ทำการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลความคิดเห็นของผู้อื่นในเรื่องที่ทำ การตรวจสอบ ความมีใจเป็นอิสระ จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในมุ่งมั่นในคุณภาพของงานที่ปฏิบัติโดยไม่ยอมให้เกิดการสมยอม ซึ่งทำให้งานคือคุณภาพของผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่ตกอยู่ในสภาวะที่ทำให้เกิด ความรู้สึกที่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ตรวจสอบได้อย่างเที่ยงธรรม โดยผู้ตรวจสอบ ภายในที่ได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบงาน หรือเรื่อง ที่ตนเองมีส่วนได้เสีย หรือความขัดแย้งกับทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) จะทำให้ไม่

สามารถใช้วิจารณญาณที่เที่ยงธรรมปราศจากอคติ การ มอบหมายงานให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน ถ้าสามารถกระทำได้ควรมีการหมุนเวียนเป็นระยะ ๆ ผู้ตรวจสอบภายใน ไม่ควรมีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการปฏิบัติงานประจำที่มีงานตรวจสอบ อีกทั้งต้อง ได้รับการสอบทานก่อนส่งรายงานผลการตรวจสอบเพื่อแน่ใจว่างานตรวจสอบนั้น ๆ ได้มีการปฏิบัติด้วยวิจารณญาณที่เที่ยงธรรมปราศจากอคติ ความมีน้ำใจเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบภายในจะยังคงมีอยู่เมื่อผู้ตรวจสอบภายในเป็นเพียงผู้เสนอ ไม่ใช้งานในหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน การปฏิบัติงานดังกล่าวจะทำให้ความมีใจเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบภายในลดลงไปและการที่ผู้ตรวจสอบจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่หรือไม่เพียงใดก็จำเป็นต้องคำนึงถึงเงื่อนไขพื้นฐาน 3 ประการนี้ด้วย คือ สิทธิที่จะเข้าถึง (The Right to Access) เสรีในการสอบทาน (Freedom to Review) และจำกัดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Limitation of Responsibility and Authority) ดังนี้

1. ความเที่ยงธรรม (Objectivity)

ความเที่ยงธรรม (Objectivity) หมายถึง ทศนคติที่ปราศจากความเอนเอียงที่เอื้อให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถทำงานตามภารกิจด้วยความเชื่อมั่นในผลงานและ ไม่มีการลดหย่อนในคุณภาพของงาน วิจารณญาณของผู้ตรวจสอบภายในจะต้องไม่อยู่ภายใต้การชักจูงหรือชักนำจากผู้อื่นหรือกิจกรรมอื่น

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (2558 : 426) ได้กล่าวว่า ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานอย่างเที่ยงธรรมทั้งในการรวบรวมประเมินผล และการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมหรือกระบวนการที่ทำการตรวจสอบอยู่ และไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตัวหรือบุคคลอื่นมา มีอิทธิพลในทางมิชอบต่อการตัดสินใจเช่นในกรณีที่ผู้ตรวจสอบภายในได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติงานสอบทานกระบวนการที่เพื่อนสนิทของตนเป็นหัวหน้างานอยู่ ผู้ตรวจสอบ ภายในควรแจ้งให้หัวหน้าผู้บริหารงานตรวจสอบทราบและขอให้มีการมอบหมายงานให้แก่ผู้อื่นที่ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ โดยแนวทางปฏิบัติที่สำคัญได้แก่ มิควรเข้าไปมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมใด ๆ ที่อาจเป็นอุปสรรคหรืออาจถูกมองว่าเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานอย่างเที่ยงธรรม รวมถึงการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมหรือความสัมพันธ์ใด ๆ ที่ขัดต่อผลประโยชน์ขององค์กร และไม่ควรยอมรับสิ่งของหรือผลตอบแทนใด ๆ ที่อาจนำความเสี่ยงหรืออาจถูกมองว่าจะนำความเสี่ยงมาสู่ การปฏิบัติหน้าที่

2. ความมีสมรรถภาพ (Competency)

ความมีสมรรถภาพ (Competency) หมายถึง การใช้ความรู้ความสามารถอย่างมีอาชีพของผู้ตรวจสอบภายในที่ได้จากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อให้ผลการ

ปฏิบัติงานตรวจสอบ มีประสิทธิผลตามที่ทุกฝ่ายมุ่งหวัง ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีพื้นฐานความรู้ในงานตรวจสอบภายใน ที่สามารถสร้างระบบค้นหาและการป้องกันความเสียหาย (Detection and Prevention of Loss) วิชาชีพ ตรวจสอบภายในต้องกระทำโดยผู้ตรวจสอบภายในมืออาชีพที่มีความรอบรู้ที่มีประสบการณ์และจะต้อง ทำงานบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อประชาชนพอ ๆ กับที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อองค์กรของตน ซึ่งก็หมายความว่า ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยการปฏิบัติงานได้ อย่างมืออาชีพ คือ การเตรียมงานอย่างมืออาชีพ การปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างมืออาชีพ การแสดงความรู้ และความชำนาญอย่างมืออาชีพ

มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน โดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (2547 : 10-12) ได้กล่าวถึง การตรวจสอบภายในอย่างมืออาชีพต้องมีความเชี่ยวชาญและระมัดระวังยิ่งวิชาชีพในหมวด 1200 ไว้ว่าภารกิจการตรวจสอบภายในควรกระทำด้วยความเชี่ยวชาญและ ระมัดระวังยิ่งวิชาชีพและการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

3 . ความมีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relevance)

ความมีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relevance) หมายถึง การที่ผู้ตรวจสอบภายในมีการแสดงออกต่อ ผู้รับการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบและผู้บริหาร ด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตนให้ความเอาใจใส่ ความห่วงใย มี วาจาที่สุภาพ อ่อนโยนและประนีประนอม เพื่อให้ผลงานตรวจสอบภายในออกมามีความถูกต้องและมี ประสิทธิภาพมากที่สุดในการปฏิบัติงานตรวจสอบนั้นผู้ตรวจสอบภายในจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์กับคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) คือ คณะกรรมการซึ่งคณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งขึ้นในลักษณะองค์กรอิสระรับผิดชอบโดยตรงต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือแบ่งเบา ภาระหน้าที่หลัก คือ ดูแลการดำเนินงานของบริษัทตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย ให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ปราศจากความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ ดูแลกระบวนการจัดทำ และการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนเป็นที่เชื่อถือได้ โดยประสานงานกับผู้ตรวจสอบบัญชีและผู้บริหารที่รับผิดชอบในการจัดทำงบการเงิน ดูแลการปฏิบัติงานของสำนักงาน ตรวจสอบภายใน ในระดับนโยบาย เสนอชื่อผู้สอบบัญชีและค่าธรรมเนียมการตรวจสอบต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อขออนุมัติ แต่งตั้งจากที่ประชุมผู้สอบทานความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท สอบทานมาตรการ กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของบริษัท ดูแลความเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายใน และประสานงานระหว่างฝ่ายบริหาร สำนักงานตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีและคณะกรรมการของบริษัท

3.2 ความสัมพันธ์กับผู้บริหาร

ผู้บริหารมีบทบาทต่อความสำเร็จขององค์กร เพราะเป็นผู้กำหนดนโยบายวางแผนสั่งการ กำกับดูแล และควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้เวลาเงินและกำลังคนน้อยที่สุดดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ สติปัญญา ความรู้และความสามารถในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพตรวจสอบภายในได้ระบุถึงหน้าที่ของฝ่ายบริหาร และผู้ตรวจสอบภายในที่ต้องปฏิบัติต่อกันโดยได้แก่ ผู้ตรวจสอบภายในต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและคณะกรรมการ เพื่อจะได้รับความร่วมมือจากผู้รับตรวจและปฏิบัติงานตรวจสอบ ได้อย่างอิสระ ปราศจากการแทรกแซง ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน ต้องจัดทำกฎบัตรเกี่ยวกับวัตถุประสงค์อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานตรวจสอบภายในและดำเนินการให้กฎบัตรดังกล่าวได้รับการอนุมัติจากผู้บริหาร และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในต้องขออนุมัติจากผู้บริหาร และเสนอคณะกรรมการเพื่อรับทราบ ในเรื่องแผนการตรวจสอบ แผนบุคลากร และงบประมาณประจำปีของสำนักงานตรวจสอบภายในการเปลี่ยนแปลงแผนการตรวจสอบที่สำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างปี และข้อจำกัดที่มีผลกระทบต่อขอบเขตของการตรวจสอบ ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในต้องเสนอรายงานผลการตรวจสอบที่สำคัญ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร และคณะกรรมการเป็นประจำทุกปีโดยหน่วยงานตรวจสอบ และผู้บริหารในแต่ละระดับขององค์กร ควรมีการร่วมหารือประเด็นต่าง ๆ เพื่อวางแผนการตรวจสอบให้ครอบคลุมใน เรื่องที่มีสาระสำคัญและมีความเสี่ยงสูง ซึ่งเมื่อมีการตรวจสอบภายในในระดับที่เหมาะสมและมีคุณภาพ แล้ว การตรวจสอบภายในจะสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับฝ่ายบริหารได้

3.3 ความสัมพันธ์กับผู้รับตรวจ และบุคลากรอื่นในองค์กร

ผู้รับตรวจ คือ พนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่หรือกิจกรรมที่ผู้ตรวจสอบภายในเข้าทำการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในว่า เป็นผู้ที่เหมาะสมช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ไม่ใช่เป็นผู้เข้ามาจับผิดการทำงานของผู้รับตรวจ ผู้รับตรวจควรให้ความร่วมมือกับผู้ตรวจสอบภายใน โดยการจัดเอกสารหลักฐานประกอบให้ข้อมูล คำชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องที่ตนรับผิดชอบ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพความร่วมมือจากผู้รับตรวจเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งที่ทำให้การตรวจสอบภายในประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ตรวจสอบภายในกับผู้รับตรวจ มีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้ ฝ่ายผู้ตรวจสอบภายใน ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักกาลเทศะมีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับตรวจ มีความสามารถในการสื่อความ สามารถ ทำให้ผู้รับตรวจเข้าถึงประโยชน์ของการมีผู้ตรวจสอบภายใน มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ สามารถให้คำแนะนำ

ผู้รับตรวจได้ มีความเข้าใจในหลักการตรวจสอบสมัยใหม่ ใช้วิธีการหาหรือจะช่วยกันแก้ปัญหาให้ การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ความสัมพันธ์ของพนักงานตรวจสอบ กับพนักงานอื่น ๆ ใน องค์กร จะส่งผลไปในด้านที่ดีต่อเมื่อพนักงานตรวจสอบทำความเข้าใจผ่านการ ติดต่อสื่อสารอย่าง มีประสิทธิภาพ บทบาทในการให้คำปรึกษา หรือคำแนะนำในการก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม แก่หน่วยงาน ที่ได้รับบริการ ไม่ใช่การมาจับผิดแล้วรายงานผลอย่างเดียว ถ้าสร้างบรรยากาศของการเป็นผู้ บริการให้คำแนะนำเกิดขึ้นได้ ความร่วมมือของบุคลากรกับหน่วยงานตรวจสอบจะเกิดขึ้นส่งผลให้ การ ตรวจสอบภายในบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ 4.4 ความสัมพันธ์กับผู้สอบบัญชี

การปฏิบัติตรวจสอบภายใน และการปฏิบัติตรวจสอบของผู้สอบบัญชี หรือที่ เรียกกันชื่อ อื่นว่า ผู้สอบบัญชีภายนอกหรือผู้สอบบัญชีอิสระนั้น มีเทคนิคการตรวจสอบ วิธีการ ตรวจสอบและข้อสรุปจากการตรวจสอบที่คล้ายคลึงกัน จนทำให้มีผู้สงสัยว่าการทำงานของ ผู้ ตรวจสอบภายในและผู้ ตรวจสอบบัญชีซ้ำซ้อนกันหรือไม่ หากไม่มีผู้ตรวจสอบภายในแล้วยังต้องมี ผู้สอบบัญชีอีก เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีจะเห็นความแตกต่างที่ ชัดเจน คือ ผู้ตรวจสอบภายในได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหาร ขององค์กรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ส่วนผู้สอบบัญชีได้รับแต่งตั้งจากที่ประชุมผู้ถือ หุ้นขององค์กร ผู้ตรวจสอบภายใน รายงานผลการตรวจสอบต่อผู้บริหารคณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการขององค์กร ส่วนผู้สอบบัญชีมี หน้าที่รายงานฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ขององค์กรต่อผู้ถือหุ้น โดยมีผู้เกี่ยวข้องที่ใช้ประโยชน์จากรายงานผู้สอบบัญชี ได้แก่ เจ้าหนี้ สถาบันการเงินและผู้สนใจทั่วไปโดยสรุปงานของผู้ตรวจสอบภายใน มุ่งเน้นการประเมินความ เพียงพอของระบบการควบคุมภายใน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความประหยัดในการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อลดการสูญเสียรั่วไหล และเพิ่มประสิทธิภาพ การทำกำไรขององค์กร ส่วนงานของผู้ตรวจสอบบัญชีมุ่งเน้นการตรวจสอบ เพื่อให้ความเห็นถึงความน่าเชื่อถือของงบ การเงินประจำปี พร้อมทั้งยืนยันว่าการบันทึกบัญชีขององค์กรนั้นเป็นไปตามหลักการบัญชีที่ รับรองกันทั่วไปหรือไม่

ประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์

การควบคุมภายใน หมายถึง นโยบาย แผนงานและวิธีการทำงานที่กำหนดขึ้น เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการทำงานซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจว่าสหกรณ์จะสามารถดำเนินการให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การควบคุมภายในเป็นวิธีการที่ผู้บริหารนำมาใช้เพื่อควบคุมการปฏิบัติงานให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และขั้นตอนที่กำหนดไว้ตลอดจนเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและ ระเบียบที่กำหนด การควบคุมภายในที่ดีจะช่วยลดข้อผิดพลาดที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อ

สหกรณ์ มีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยที่สุด ทั้งยังช่วยให้มีการบันทึกบัญชีและมีการดูแลทรัพย์สินของสหกรณ์อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา

ผู้ตรวจสอบกิจการต้องศึกษาระบบการควบคุมภายในแต่ละด้านของสหกรณ์ โดยละเอียด เพื่อทราบจุดแข็ง จุดอ่อน และใช้เป็นข้อมูลเพื่อวางแผนการตรวจสอบในเบื้องต้นว่าจะตรวจสอบด้านใด ด้วยวิธีการอย่างไร ปริมาณการตรวจสอบเท่าใด และเวลาการตรวจสอบควรจะเป็นช่วงใด จำนวนเท่าใดจึงจะเหมาะสม

แนวทางในการควบคุมภายในเฉพาะด้านที่อาจใช้เป็นหลักเกณฑ์ขั้นต่ำที่สหกรณ์จำเป็นต้องมีในแต่ละด้าน ได้แก่

ด้านเงินสด

การรับเงินทุกรายการได้รับครบถ้วนภายในกำหนดเวลา มีการออกใบเสร็จรับเงินสำหรับเงินที่ได้รับครบตามจำนวนและนำมาลงบัญชีทุกฉบับ

- การจ่ายเงินทุกรายการได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และมีเอกสารหลักฐานประกอบ
- การเก็บรักษาเงินสด ได้จัดเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย มีการกำหนดวงเงินขั้นสูงที่เก็บรักษาไว้ในสหกรณ์ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบไว้โดยชัดเจน รวมทั้งมีการตรวจนับเงินสดจริงเทียบกับบัญชีเป็นประจำ

- มีการบันทึกบัญชีถูกต้องเป็นปัจจุบัน

- มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงิน

ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น

- การนำเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นมีการบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วน

- การถอนเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นทำโดยผู้มีอำนาจในการถอนและบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วน

- การจ่ายเงินเป็นเช็คทุกครั้งต้องจ่ายด้วยเช็คขีดคร่อมและลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจอนุมัติ รวมทั้งมีการจัดทำทะเบียนคุมเช็คไว้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

- มีการทำงบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นเปรียบเทียบกับยอดตามรายงานของธนาคาร/สหกรณ์อื่นกับบัญชีของสหกรณ์เป็นประจำ

ด้านเงินลงทุน

- การลงทุนในหลักทรัพย์ของสหกรณ์เป็นการลงทุนภายใต้ข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติ

สหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 62 และตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. 2552

- ได้รับรายได้จากเงินลงทุนตามกำหนดเวลา และวันที่กรายได้ไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วน
- มีการเก็บรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนไว้ในที่ปลอดภัยและมีการตรวจสอบเป็นครั้งคราว

ด้านลูกหนี้

- การจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกให้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกที่สหกรณ์กำหนด
- การขายสินค้าเป็นเงินเชื่อให้กับสมาชิกหรือบุคคลภายนอก เป็นไปตามระเบียบและได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์หรือผู้มีอำนาจ
- การรับชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ได้รับกับใบเสร็จรับเงิน กรณีเขียนใบเสร็จรับเงินผิด และไม่ใช้ใบเสร็จรับเงินฉบับนั้นแล้ว ได้มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินและประทับตรา “ยกเลิก” ในใบเสร็จรับเงินทั้งหมดของใบเสร็จรับเงินฉบับดังกล่าว
- มีการเปรียบเทียบบัญชีลูกหนี้เงินให้กู้ (ตามประเภท) ลูกหนี้การค้า ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้กู้ (ตามประเภท) และลูกหนี้การค้าให้ถูกต้องตรงกัน
- มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้อธิบายว่าด้วยการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเป็นเงินเชื่อ เป็นต้น
- มีการยืนยันยอดลูกหนี้กับลูกหนี้ ทั้งที่เป็นสมาชิกและบุคคลภายนอก

ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

- การจัดซื้อได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และอยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่กำหนด
- การเก็บรักษาทรัพย์สินเก็บรักษาไว้ในที่เหมาะสม
- มีการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินไว้เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน
- มีการตรวจนับทรัพย์สินเปรียบเทียบกับบัญชีให้ถูกต้องตรงกัน

ด้านเจ้าหนี้

- เจ้าหนี้เงินกู้เป็นการกู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อนำมาจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิก ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และอยู่ภายในวงเงินกู้และวงเงินค้ำประกันที่นายทะเบียน

สหกรณ์กำหนด

- การซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อจากบุคคลภายนอกหรือรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเป็นเงินเชื่อ เป็นไปตามระเบียบและได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจถูกต้อง
- การชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ชำระกับใบเสร็จรับเงินที่ได้รับและบันทึกบัญชีทุกรายการ
- มีการเปรียบเทียบบัญชีเจ้าหนี้เงินให้กู้ เจ้าหนี้การค้าในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินกู้ และเจ้าหนี้การค้าให้ถูกต้องตรงกัน
- มีการยื่นยันยอดเจ้าหนี้เงินกู้และเจ้าหนี้การค้ากับตัวเจ้าหนี้แต่ละประเภท

ด้านเงินรับฝาก

- การรับฝากเงินมีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดบัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากทันที
- การถอนเงินฝากมีการตรวจสอบลายมือชื่อผู้ถอนเงิน มีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดบัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากทันที กรณีผู้ฝากไม่ได้ทำการถอนเงินฝากด้วยตนเองต้องมีใบมอบฉันทะประกอบด้วย
- มีการเปรียบเทียบบัญชีเจ้าหนี้เงินรับฝาก (ตามประเภท) ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝาก (ตามประเภท) ให้ถูกต้องตรงกัน
- มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงิน
- มีการยื่นยันยอดเงินรับฝากกับสมาชิก

ด้านทุนเรือนหุ้น

- การรับเงินค่าหุ้น มีการเปรียบเทียบเงินค่าหุ้นที่ได้รับกับสำเนาใบเสร็จรับเงินที่บันทึกบัญชี กรณีเรียกเก็บเงินค่าหุ้นตามส่วนวงเงินกู้จากสมาชิกรายใด ได้มีการออกใบเสร็จรับเงินค่าหุ้นและบันทึกบัญชีครบถ้วน กรณีเขียนใบเสร็จรับเงินผิดและไม่ใช้ใบเสร็จรับเงินฉบับนั้นแล้ว ได้มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินและประทับตรา “ยกเลิก” ในใบเสร็จรับเงินทั้งหมดของใบเสร็จรับเงินฉบับดังกล่าว
- การจ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิกต้องทำการตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค่าประกันที่คงค้างกับสหกรณ์ให้เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ
- มีการเปรียบเทียบบัญชีทุนเรือนหุ้นในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับทะเบียนหุ้นให้ถูกต้อง

- มีการยื่นยื่นยอดทุนเรือนหุ้นกับสมาชิก

ด้านรายได้

- รายได้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระหว่างเดือนสัมพันธ์กับรายการลูกหนี้เงินให้กู้ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป
- รายได้จากการขายสินค้าเงินสด มีการรับเงินสดและบันทึกบัญชีครบถ้วนตามจำนวนเงินในใบเสร็จรับเงินขายสินค้า
- รายได้ทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วน

ด้านค่าใช้จ่าย

- การจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจครบถ้วน
- เอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงินถูกต้อง สมบูรณ์
- ค่าใช้จ่ายทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน

อรรถชัยชูชัย โสดา (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกับผลการดำเนินงานบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ Balance Scorecard เป็นแนวคิดในการวัดผลการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

Balance Scorecard มีจุดเริ่มต้นจาก Robert S. Kaplan และ David P. Norton โดยได้ศึกษาและสำรวจถึงสาเหตุของการที่ตลาดหลักทรัพย์ของอเมริกา ประสบปัญหาปี 1987 และพบว่าองค์กรส่วนใหญ่ในอเมริกานิยมใช้แต่ตัวชี้วัดทางการเงินเป็นหลัก จึงเสนอแนวคิดในเรื่องของการประเมินผลองค์กร โดยแทนที่จะพิจารณาเฉพาะตัวชี้วัดทางการเงินทั้งสองเสนอว่า องค์กรควรพิจารณาตัวชี้วัดในสี่มุมมอง แทนที่จะพิจารณาเฉพาะในด้านของการเงินเพียงมุมมองเดียวโดยมุมมองทั้ง 4 ประกอบด้วยมุมมองด้านการเงิน (Finance Perspective) มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspective) มุมมองด้าน กระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) และมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) (ชนัชชา โยธาทัช. 2549 2549)

ปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของภาครัฐหรือภาคเอกชน ได้ให้ความสนใจและความสำคัญกับการประเมินองค์กรอย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีสถานะการแข่งขันที่รุนแรงและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ทำให้องค์กรธุรกิจจะต้องมีเครื่องมือที่ช่วยในการตรวจสอบและ ติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรอยู่ตลอดเวลาผลการดำเนินงาน (Performance) หมายถึง การวัดผล การดำเนินงานขององค์กรแบบดุลยภาพ (Balance Scorecard) ซึ่งเป็นเครื่องมือ

ในด้านการจัดการที่ช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยการวัดหรือการประเมินที่ช่วยทำให้องค์กรเกิดความสอดคล้อง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมุ่งเน้นในสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเงิน (Finance) ด้านลูกค้า (Customer) ด้านกระบวนการภายใน (Internal Process) และ ด้านการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้แนวทางการวัดผลการดำเนินงานเช่นเดียวกับอัมม์ชญาณ์ โสดา (2550) ซึ่งได้ประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับการวัดผลการปฏิบัติงานแบบดุลยภาพ (Balanced Scorecard) ของ Garrison and Noreen (ปพฤษย์ อุตสาหะวานิชกิจ, 2547 : 440-453) ในการวัดผลการดำเนินงาน

ปพฤษย์ อุตสาหะวานิชกิจ (2547 : 18) กล่าวว่า การวัดผลการปฏิบัติงานแบบดุลยภาพ (Balanced Scorecard) เป็นการบูรณาการการวัดผลการดำเนินงาน โดยเกิดจากกลยุทธ์ของกิจการ และการสนับสนุนการวางกลยุทธ์ของกิจการ และเป็นเครื่องมือทางด้านการจัดการที่ช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยการวัดหรือการประเมินผลที่จะช่วยทำให้องค์กรเกิดความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมุ่งเน้นในปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของกิจการซึ่งกลยุทธ์เป็นเครื่องมือที่สนับสนุนให้กิจการสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นแนวทางและวิธีการบริหารงาน ที่ช่วยให้กิจการประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายใต้ระบบการวัดผลการปฏิบัติงานแบบดุลยภาพ และสามารถจำแนกลักษณะหลักออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการเงิน (Finance)

การวัดผลการปฏิบัติงานของกิจการที่แสวงหากำไรจะใช้ผลการดำเนินงานทางการเงินเป็นหลักที่จะบ่งชี้ว่ากิจการประสบความสำเร็จหรือไม่ เช่น กำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน รายได้ที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น ข้อมูลส่วนใหญ่จะมาจากงบการเงินทั้งงบกำไรขาดทุน งบดุล และงบกระแสเงินสด โดยผลการดำเนินงานทางการเงินเป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่บ่งบอกว่ากลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นมาและนำกลยุทธ์ไปใช้ในทางปฏิบัติเกิดผลกระทบต่อการทำงานของกิจการอย่างไร การพิจารณามุมมองด้าน การเงินจะครอบคลุมวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ ได้แก่

1.1 การเพิ่มขึ้นของรายได้ (Revenue Growth) การเพิ่มขึ้นของรายได้จะพิจารณาและให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตของรายได้ โดยตรงว่าเพิ่มสูงขึ้นหรือไม่ อย่างไร เช่น การเติบโตของยอดขาย (Sales Growth) การเติบโตของรายได้ รวม (Total Revenue Growth) เป็นต้น ซึ่งการเพิ่มขึ้นของรายได้จะส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของ กิจการในภาพรวม รวมถึงความมั่นคงและอยู่รอดได้ในระยะยาวการเพิ่มขึ้นของรายได้สามารถจำแนก ออกเป็น 2 สาเหตุ ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของรายได้จากสายผลิตภัณฑ์ใหม่ (Revenue Growth from New Products or Services) ซึ่งจะพิจารณาว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่สามารถสร้างรายได้ให้กับกิจการเท่าใด เมื่อเปรียบเทียบกับ

รายได้รวมทั้งหมดของกิจการ และการเพิ่มขึ้นของรายได้จากลูกค้าใหม่หรือตลาดใหม่ (New Customers or New Markets) ซึ่งจะพิจารณาว่ากิจการมีรายได้จากลูกค้ารายใหม่หรือตลาดใหม่เท่าไรเมื่อเทียบกับรายได้ทั้งหมดของกิจการ

1.2 การลดลงของต้นทุน (Cost Reduction) เป็นการลดลงของต้นทุน จะพิจารณาและให้ความสำคัญกับการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานว่ามีผลทำให้ต้นทุนและค่าใช้จ่ายของกิจการลดลงหรือไม่ อย่างไร เช่นการปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตและการดำเนินงาน เป็นต้น ซึ่งการลดลงของต้นทุนจะส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการดำเนินงานของกิจการในปัจจุบันและอนาคต

1.3 การลดลงของต้นทุนสามารถจำแนกออกเป็น 2 สาเหตุ ได้แก่ การลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายหลักของกิจการ (Reduction of Major Costs and Expenses) ซึ่งจะมีการนำวิธีการของระบบงบประมาณเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์และควบคุมค่าใช้จ่าย โดยอาจจะระบุเป็นจำนวนเงินหรือเป็นร้อยละ และการลดต้นทุนการผลิตหรือการดำเนินงานต่อหน่วย (Reduction of per Unit in Production or Operation) จะพิจารณากระบวนการผลิต การดำเนินงานและ ทำการวัดต้นทุนการผลิตหรือต้นทุนการดำเนินงานต่อหน่วยเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบเพื่อควบคุมการผลิตและการดำเนินงาน

1.4 การเพิ่มขึ้นของผลิตภาพ (Productivity Improvement) การเพิ่มขึ้นของผลิตภาพ จะพิจารณาการควบคุมประสิทธิภาพและศักยภาพของ พนักงานในการหารายได้โดยเฉลี่ยต่อพนักงาน 1 คน ซึ่งจะใช้ในธุรกิจบริการธุรกิจที่บุคลากรเป็นส่วนประกอบของต้นทุนในการดำเนินงานหลักของกิจการ นอกจากนี้ยังวัดในรูปของกำไร โดยเฉลี่ยต่อ พนักงาน 1 คนอีกด้วย การวัดทั้งสองรูปแบบจะทำให้กิจการมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าของ พนักงานในการสร้างรายได้หรือกำไรให้กับกิจการ

1.5 การใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น (Asset Utilization) การใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์มากขึ้นจะพิจารณาประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์และการลงทุน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์และการ ลงทุนของกิจการ นอกจากนี้กิจการยังสามารถวัดประสิทธิภาพในการลงทุนได้ด้วยว่าคุ้มค่าในการลงทุน หรือไม่และมีการควบคุมไม่ให้เกิดการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ไม่คุ้มค่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัมณัชฌาณ์ โสดา (2550) ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกับผลการดำเนินงานบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกับผลการดำเนินงาน รวมถึงผลกระทบของประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่มีผลต่อการดำเนินงานบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยผลการวิจัยพบว่า ผู้ตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุ 30 - 40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่า ประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน 40,000 - 60,000 บาท ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบภายใน และบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่เป็น ประเภทกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ทุนจดทะเบียน ณ ปัจจุบัน 500 - 5,000 ล้านบาท จำนวน พนักงานน้อยกว่า 500 คนและระยะเวลาในการดำเนินงานของบริษัทมากกว่า 15 ปี ผู้ตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียนมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมี ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้าน การเงิน ด้านลูกค้า และด้านกระบวนการภายในผู้ตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียนที่มีประเภท กลุ่มธุรกิจทุนจดทะเบียน ณ ปัจจุบันจำนวน พนักงาน และระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ ภายในบริษัทจดทะเบียนด้านความเป็นอิสระ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความมีสมรรถภาพ และด้าน ความมีมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน($p > .05$)

ผู้ตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียน ที่มีประเภทกลุ่มธุรกิจ ทุนจดทะเบียน ณ ปัจจุบัน จำนวน พนักงานและระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีผล การดำเนินงาน ของบริษัทจดทะเบียนไม่แตกต่างกัน ($P > .05$)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า (1) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ภายใน ด้านความมีสมรรถภาพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการ ดำเนินงานด้านการเงิน (2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านความมีสมรรถภาพ และด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงานด้าน ลูกค้า (3) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านความอิสระด้านความมีสมรรถภาพ และด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงานด้าน กระบวนการภายใน และ (4) ประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้านความมีสมรรถภาพ และด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการ ดำเนินงานด้าน การเรียนรู้และการเติบโต โดยสรุป ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและผลการ ดำเนินงานมีความสัมพันธ์กัน ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา เสริมสร้างและปรับปรุงประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเพื่อให้บริษัทสามารถเติบโต

มีคุณภาพด้านสินค้าและบริการ สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดสร้างความเชื่อถือแก่สาธารณชนและสามารถอยู่รอดได้อย่างยั่งยืนและระยะยาว

ธนาภิญญา อัครดุษฎี (2558) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะคณะกรรมการตรวจสอบกับประสิทธิผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า นักบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากได้แก่ ด้านความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินและการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบส่งเสริมให้รายงานทางการเงินของบริษัทที่มีความเชื่อถือมากขึ้น ด้านความเป็นอิสระ เสริมสร้างความเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบภายใน ฝ่ายตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีภายนอกสามารถแสดงความเห็นอย่างตรงไปตรงมาก่อให้เกิดประสิทธิผลในการดำเนินงานสูงขึ้นด้านความระมัดระวังในการปฏิบัติงานมุ่งเน้นให้คณะกรรมการบริษัทมีความระมัดระวังในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้นและด้านกระบวนการทำงานของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในและภายนอกให้มีประสิทธิผลสูงขึ้น การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบมีการร่วมมือและประสานงานระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิผลในการดำเนินงานมากขึ้น

กฤตยาวิดี เกตุวงศา (2558) ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในที่มีต่อคุณภาพการตรวจสอบในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของคุณสมบัติผู้ตรวจสอบภายในด้านการศึกษาและคุณสมบัติส่วนบุคคลที่อาจมีผลต่อคุณภาพการตรวจสอบในมหาวิทยาลัยของรัฐรวมทั้งการศึกษาวินัยธรรมองค์การที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในกับคุณภาพของการตรวจสอบ

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 25-35 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี มีประสบการณ์ในการทำงานตรวจสอบภายในระหว่าง 1-5 ปี และผ่านการฝึกอบรมด้านการตรวจสอบภายในในระดับต้น

ผู้ตรวจสอบภายในมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผู้ตรวจสอบภายในที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษาระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ผู้ตรวจสอบภายในที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบด้านแรงจูงใจแตกต่างกันและผู้ตรวจสอบภายในเห็นว่าตนเองมีคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน โดยรวมและด้านคุณสมบัติส่วนตัวอยู่ในระดับมาก ด้านความรอบ

รู้ในวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง และ เห็นว่าหน่วยงานของตนมีวัฒนธรรมองค์การแบบครอบครัวในระดับมาก

คุณภาพการตรวจสอบภายในโดยรวม ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในด้านความรอบรู้ในวิชาชีพพร้อมกับวัฒนธรรมองค์การแบบการตลาด คุณสมบัติผู้ตรวจสอบภายในด้านคุณสมบัติส่วนตัว และคุณสมบัติผู้ตรวจสอบภายในด้านคุณสมบัติส่วนตัวร่วมกับวัฒนธรรมองค์การแบบเปลี่ยนแปลง พัฒนา ในส่วนของคุณภาพการตรวจสอบภายในแต่ละด้านนั้น พบว่าคุณภาพการตรวจสอบภายในด้าน ความถูกต้องและด้านความกะทัดรัดขึ้นอยู่กับคุณสมบัติผู้ตรวจสอบภายในด้านคุณสมบัติส่วนตัว ในขณะที่คุณภาพการตรวจสอบภายในด้านความกะทัดรัด และด้านความสร้างสรรค์ ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติผู้ตรวจสอบภายในด้านคุณสมบัติส่วนตัวกับวัฒนธรรมองค์การแบบการตลาด ส่วนคุณภาพการตรวจสอบ ภายในด้านความชัดเจนขึ้นอยู่กับคุณสมบัติผู้ตรวจสอบภายในด้านคุณสมบัติส่วนตัว และคุณสมบัติ ผู้ตรวจสอบภายในด้านความรอบรู้ในวิชาชีพพร้อมกับวัฒนธรรมองค์การแบบราชการ และคุณภาพการตรวจสอบ ภายในด้านแรงจูงใจ ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติผู้ตรวจสอบภายในด้านคุณสมบัติส่วนตัวร่วมกับวัฒนธรรม องค์การแบบการ พัฒนาการเปลี่ยนแปลง โดยสรุปผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบภายในทั้ง ในด้านบุคคลโดยการพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้ ตรวจสอบภายในที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการตรวจสอบ การพัฒนาคุณสมบัติผู้ตรวจสอบ ภายในที่มีผลต่อการพัฒนา คุณภาพการตรวจสอบและการปรับรูปแบบวัฒนธรรมองค์การเพื่อให้ เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการตรวจสอบและเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการวางแผนพัฒนา คุณภาพการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาพรวมเพื่อการวางแผนพัฒนาทั้งใน ด้านคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในคุณภาพการตรวจสอบภายใน และรูปแบบวัฒนธรรมองค์การที่ เหมาะสม

ดวงเดือน เกตรา (2559) ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมทางวิชาชีพกับ ผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมทางวิชาชีพกับผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในบริษัท จดทะเบียน ในประเทศไทย โดยมุ่งศึกษาว่าจริยธรรมทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ของผู้ตรวจสอบ ภายในหรือไม่ อย่างไร

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตรวจสอบภายในส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุไม่เกิน 35 ปี สำเร็จ การศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา การบัญชี การเงิน ดำรงตำแหน่งผู้จัดการมี ประสบการณ์การทำงาน ไม่เกิน 10ปี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 40,000 บาทผู้ตรวจสอบ ภายในมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีจริยธรรมทางวิชาชีพโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ใน

ระดับมาก ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความสามารถในหน้าที่ และด้านการปกปิดความลับ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีผลการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพ และด้านประสิทธิผล และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมี วัฒนธรรมองค์กรโดยรวมและเป็นรายด้าน 2 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความเป็นปัจเจก นิยมและกลุ่มนิยม และด้านการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมี วัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับมากอีก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหลื่อมล้ำของอำนาจ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการแข่งขัน

ผู้ตรวจสอบภายในที่มีทุนจดทะเบียนและจำนวนพนักงานแตกต่างกัน มีจริยธรรมทางวิชาชีพและผลการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผู้ตรวจสอบภายในที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีจริยธรรมทางวิชาชีพด้านการปกปิดความลับแตกต่างกัน ผู้ตรวจสอบภายในที่มี วัฒนธรรมองค์กรด้านความเหลื่อมล้ำของอำนาจแตกต่างกัน และผู้ตรวจสอบภายในที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน มีวัฒนธรรมองค์กรโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบของจริยธรรมทางวิชาชีพ พบว่า (1) จริยธรรมทางวิชาชีพ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม ด้าน ประสิทธิภาพ (2) จริยธรรมทางวิชาชีพ ด้านความสามารถในหน้าที่มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิง บวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านประสิทธิภาพและด้านประสิทธิผลและ (3) จริยธรรมทางวิชาชีพ ด้านการปกปิดความลับมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านประสิทธิภาพ และด้านประสิทธิผล โดยสรุป จริยธรรมทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับผลการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในและบุคลากรในองค์กรมีจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ซึ่งจะส่งผลต่อผล การดำเนินงานขององค์กรให้สำเร็จ วัตถุประสงค์

สิริธร สถิตินูวัฒน์(2551)ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักบัญชีต่อแนวทางการตรวจสอบ ภายในของธุรกิจธนาคารขนาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษว่านักบัญชีในธุรกิจธนาคารนั้น คิดเห็นเป็นอย่างไรกับแนวทางการตรวจสอบภายใน รวมทั้งหาความสัมพันธ์ของระดับความคิดเห็นของแนวทางการตรวจสอบภายในว่าขึ้นอยู่กับส่วนงานหรือไม่จากการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการตรวจสอบภายในในด้านรูปแบบการตรวจสอบภายในด้านระบบการควบคุมภายใน ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการตรวจสอบภายในและอุปสรรคที่เกิดจากการตรวจสอบภายใน อยู่ในระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยทั้งสิ้น

ในส่วนของการหาความสัมพันธ์ของระดับความคิดเห็นว่าขึ้นกับส่วนงานหรือไม่นั้น พบว่าความคิดเห็นต่อแนวทางการตรวจสอบภายใน ในด้านรูปแบบการตรวจสอบภายใน ด้านระบบการควบคุมภายใน ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการตรวจสอบภายใน และอุปสรรคที่เกิดจากการตรวจสอบภายในส่วนใหญ่ มีระดับความคิดเห็นไม่ขึ้นกับส่วนงาน เว้นแต่รูปแบบการตรวจสอบภายใน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเข้าตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในโดยไม่มีแจ้งให้ทราบล่วงหน้าด้านรับการควบคุมภายในเกี่ยวกับการยื่นขอยอด หรือรายการทางการเงินได้ทุกครั้ง และด้านอุปสรรค ที่เกิดจากการตรวจสอบภายในในเรื่องเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบภายในมีความรู้ความเข้าใจ ในระบบการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เข้าตรวจสอบไม่เพียงพอที่ระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการตรวจสอบขึ้นกับส่วนงาน

ธิดารัตน์ วนพุกษาศิลป์ (2553) ได้ศึกษาทัศนคติของนักบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารและกลุ่มเงินทุนหลักทรัพย์ที่มีต่อกรรมการตรวจสอบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกด้านบวกกับคณะกรรมการตรวจสอบ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีคณะกรรมการ ตรวจสอบโดยเฉพาะประโยชน์ที่มีต่อนักลงทุน เจ้าหนี้ผู้ถือหุ้น และประชาชนทั่วไป คณะกรรมการ ตรวจสอบทำให้อุทิศตนนอกเกิดความเชื่อมั่นต่อกระบวนการกำกับดูแลกิจการว่าจะได้ผลดีในทางปฏิบัติและช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจให้กับงบการเงินและสารสนเทศทางการเงินที่ออกสู่สาธารณะ นอกจากนั้นยังไม่เห็นด้วยที่การจัดตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูง เพราะได้ผลไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายแต่ก็ยังเชื่อว่าความเป็นไปได้ที่คณะกรรมการตรวจสอบจะขาดความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการหรือกรรมการของบริษัทและการมีคณะกรรมการตรวจสอบเหมาะสมกับธุรกิจขนาดใหญ่มากกว่าธุรกิจขนาดย่อม

ยุทธนา วราภิรมย์, สุวิน เจนศิริกุล และจิตราพร เสาวภา (2552) ได้ศึกษาคุณสมบัติ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบในมุมมองของผู้ได้รับผลประโยชน์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในที่มีความอิสระและความเป็นกลาง ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลหรือการครอบงำของผู้ถือหุ้นใหญ่หรือผู้บริหารก่อให้เกิดการกำกับดูแลกิจการอย่างแท้จริง องค์กรต้องการผู้ตรวจสอบภายในที่มีความรู้ด้านการเงิน มีประสบการณ์และมีทักษะด้านการบริหารอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง แต่ตลาดหลักทรัพย์ต้องการผู้ตรวจสอบภายในที่มีความรู้ด้านการเงินเป็นสำคัญ องค์กรคิดว่าหน้าที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์กร แต่ตลาดหลักทรัพย์ให้ความสำคัญต่อหน้าที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีและฝ่ายตรวจสอบภายในเป็นหลัก ซึ่งสะท้อนความแตกต่างกันว่าผลการวิจัยที่ได้จะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ โดยตรง ขณะที่ตลาดหลักทรัพย์ให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลองค์กร โดยอ้อมนั่นคือผ่านผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบ

ภายใน และตลาดหลักทรัพย์ควรมีการพิจารณาเกี่ยวกับบทบาทกับดูแลคณะกรรมการตรวจสอบอย่างชัดเจนเพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบนั้นมีความตระหนักและระมัดระวังในบทบาทของตนมากขึ้น

Zain, Subramaniam และ Stewart (2006, pp.1-18) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะคณะกรรมการตรวจสอบ คุณลักษณะของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและการประเมินผลผู้ตรวจสอบภายในจากการตรวจสอบงบการเงินพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลจากการตรวจสอบงบการเงินและสามลักษณะของกรรมการตรวจสอบ คือ คณะกรรมการตรวจสอบต้องมีความอิสระ มีความรู้และมีประสบการณ์ด้านการบัญชีและการตรวจสอบและขอบเขตของการตรวจสอบภายในงบประมาณ และการประสานงานในข้อเสนอต่าง ๆ ที่เพิ่มมากขึ้นนอกเหนือจากนั้น ความสัมพันธ์ที่มีผล ในเชิงบวกในการประเมินผลผู้ตรวจสอบภายในต่อการตรวจสอบงบการเงินและคุณลักษณะพิเศษที่เป็น บทบาทของการตรวจสอบภายในรวมไปถึงขนาด ระดับประสบการณ์ของบุคลากรในการตรวจสอบ เวลาที่เหมาะสมและการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ตรวจสอบบัญชีภายนอก ผลลัพธ์ที่ได้แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการตรวจสอบจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นหากหน่วยงานต่างๆ มี ขั้นตอนในการตรวจสอบภายในที่ดี จะมีแนวโน้มในเชิงบวกหากผู้ตรวจสอบภายในมีการประสานงาน กับผู้สอบบัญชีภายนอก

Allegrini และDonza (2013, pp.191-208) ได้ศึกษาการตรวจสอบภายในและการประเมินความเสี่ยงของบริษัทต่าง ๆ ในประเทศอิตาลี พบว่า ประเทศอิตาลีมีเทคนิคการตรวจสอบภายในและการ ประเมินความเสี่ยงหลากหลาย และหลายบริษัทที่มีการตรวจสอบภายในควบคู่ไปกับการตรวจสอบบัญชี แต่แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงบริษัทส่วนใหญ่ยึดหลักการตรวจสอบภายในแบบ COSO และประยุกต์การบริหารความเสี่ยงมาใช้กับบริษัทที่มีการพัฒนาหลักการและโครงสร้างสำหรับการ ประเมินความเสี่ยงและระบบควบคุมภายใน โดยมีกรอบแนวคิดภายใต้เงื่อนไขของผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีและการสนับสนุนของผู้จัดการอาวุโส ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงมีผลต่อระบบ ควบคุมภายในและเป็นแนวทางในการวางแผน การรายงานประจำปี และเกี่ยวข้องกับตรวจสอบบัญชีGoodwin (2003, pp.209-222) ได้ศึกษาอิทธิพลของความเป็นอิสระและประสบการณ์ด้านการเงิน ของคณะกรรมการตรวจสอบกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์ พบว่า ความเป็นอิสระและประสบการณ์ด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบบางข้อต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบภายใน กล่าวคือ ความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์มากกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ในขณะที่ประสบการณ์ด้านบัญชีมีความสัมพันธ์กับทักษะการ

แสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ทั้งหมดของความแตกต่างเหล่านี้มีพื้นฐานมาจากภาคเศรษฐกิจและที่ตั้งของประเทศ แต่ในภาพรวมมีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญต่อการควบคุมก่อให้เกิดข้อเรียกร้องในปัจจุบันที่ว่า คณะกรรมการตรวจสอบภายในจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชีและต้องมีความอิสระด้วย

Melville (2013, pp.209-222) ได้ศึกษา การตรวจสอบภายในและการสร้างกลยุทธ์ทางการจัดการ โดย Balance Scorecards พบว่า บทบาทของผู้ตรวจสอบภายในมีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของบริษัท และโดยมากบริษัทที่ใช้กลยุทธ์การวัดผลการปฏิบัติงานแบบดุลยภาพ (Balanced corecards : BSC) ในการวัดผลการดำเนินงานของบริษัท โดยการวัดผลโดย BSC นี้สามารถประเมินค่าของบริษัทเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ดีของบริษัท ซึ่งผลลัพธ์แสดงถึงศักยภาพของการบริหารและประเมินค่าการทำงานของผู้จัดการอาวุโส และ BSC ถูกสนับสนุนในการใช้เป็นเครื่องวัดในการดำเนินงาน การบริหารงานและเป็นกลยุทธ์ในหน่วยควบคุมคุณภาพของงานตรวจสอบบัญชีและงานตรวจสอบภายในด้วย ซึ่งทำให้ผู้ถือหุ้นพอใจอย่างยิ่ง

Scheffe และ Snoep (2013, pp. 247-262) เป็นการสำรวจที่จัดทำโดยตัวแทนสันนิบาตของสถาบันผู้ตรวจสอบภายในแห่งยุโรป ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของการตรวจสอบภายในกับธรรมาภิบาลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สหภาพยุโรป พบว่า ผลลัพธ์ที่ได้มาทั้งที่อยู่ในรูปแบบของจำนวนตัวเลขหรือเปอร์เซ็นต์ของการตอบรับสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดมาตรฐานที่มั่นคงต่อองค์ประกอบและคำพูดต่างๆที่ถูกมองข้ามไปและเป็นสิ่งที่พวกเขา กำลังตั้งเป้าหมายเอาไว้ อย่างไรก็ตามมีคำกล่าวที่ว่า มีสิ่งที่ชัดเจนที่กำลังทำให้พวกเขาประหลาดใจหรือตกใจที่ทราบว่า มีวิธีที่แตกต่างอีก มากมายที่ผู้ตรวจสอบภายในกำลังนำมาใช้ในการปฏิบัติการณ์อยู่ในสหภาพยุโรป รวมไปถึงบริษัทที่ใหญ่ที่สุด อันก่อให้เกิดการตื่นตัวความคิดเห็นและบทบาทที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลในองค์กรของพวกเขา หรือสรุปคือยังคงมีช่องว่างอีกมากมายสำหรับวิวัฒนาการทั้งทางด้านจิตใจและการปฏิบัติงานในแต่ละวัน

ตารางที่ 2.1 สรุปตัวแปรที่เกี่ยวข้องในงานวิจัย

ผู้วิจัย	ด้านองค์ ความรู้	ด้านการ ปฏิบัติงาน	ด้านการเข้าถึง เนื้อหา	ด้านการ รายงาน	ด้านขีด ความ สามารถ
อัครชัย โสดา (2550)	✓		✓		✓
ชนาภิญญา อัครตฤทธิ (2558)	✓	✓	✓	✓	✓
กฤตยาดี เกตุวงศา (2558)	✓	✓		✓	✓
ดวงเดือน เกตรา (2559)				✓	✓
สิริธร สถิตนุวัฒน์ (2551)	✓	✓	✓	✓	✓
ธิดารัตน์ วนพฤษยาศิลป์ (2553)	✓	✓	✓	✓	
ยุทธนา วราภิรมย์, สุวิน เจน ศิริกุล และจิตราพร เสาวภา (2552)	✓	✓	✓		✓
Zain,Subramaniam and Stewart (2006)	✓	✓	✓	✓	
Allegrini and Donza (2013)		✓	✓		✓
Melville (2013)	✓	✓		✓	✓
Scheffe and Snoep (2013)	✓	✓		✓	

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ศึกษาหรือวัดตัวแปร โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population)

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการฝึกอบรมสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง 8 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัย ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี รวมทั้งสิ้น 144 สหกรณ์ จำนวน 720 คน (สหกรณ์กรออมทรัพย์, 2561)

กลุ่มตัวอย่าง (Simple)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษา ผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการฝึกอบรมสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง 8 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัย ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี จำนวน 720 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (ยูทช ไกยวรรณ, 2546, หน้า 105) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ควรใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 258 คน โดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่	N	= จำนวนประชากร
	n	= ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	e	= 0.5 (ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95%)

$$n = \frac{720}{1 + 720(0.05)^2}$$

$$= 257.41$$

ดังนั้น ขนาดของตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 258 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง นั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับ มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในการวิจัย
2. ทบทวนวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด สมมติฐาน และคำนิยามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้
3. ศึกษาแนวคิดการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามตัวแปรที่กำหนด นำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
5. นำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็น
6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ใน การวิจัย ซึ่งใช้แบบสอบถามปลายปิด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ลักษณะแบบสอบถามประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งออกเป็นส่วนๆ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการตรวจสอบกิจการ และเขตภาคกลาง ซึ่งลักษณะของคำถามจะมีคำตอบหลายตัวเลือกและเป็นแบบสอบถามปลายปิด 5 ข้อ ดังนี้

1. เพศ ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
2. อายุ ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทนามเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
3. การศึกษา ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
4. ประสบการณ์ ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทนามเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
5. เขตพื้นที่ ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ประกอบด้วย ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงเนื้อหา งาน ด้านการรายงานและด้านจิตความสามารถ

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อคำถามตามระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ค่าระดับคะแนน 5 คะแนน
มาก	ค่าระดับคะแนน 4 คะแนน
ปานกลาง	ค่าระดับคะแนน 3 คะแนน
น้อย	ค่าระดับคะแนน 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ค่าระดับคะแนน 1 คะแนน

นอกจากนี้ยังกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยการหาพิสัยและอันตรภาคชั้น ของมาตรฐานส่วนประเมินค่าทางสถิติคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

เกณฑ์การแปลผล

การแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ใช้เกณฑ์การแปลผลคะแนน ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21 – 5.00	มากที่สุด
3.41 – 4.20	มาก
2.61 – 3.40	ปานกลาง
1.81 – 2.60	น้อย
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ประกอบด้วย ด้านเงินสด ด้านเงินลงทุน ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้านเงินรับฝาก ด้านทุนเรือนหุ้น ด้านทุนสำรองและทุนสะสม ด้านรายได้ และด้านค่าใช้จ่าย

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อคำถามตามระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ค่าระดับคะแนน 5 คะแนน
มาก	ค่าระดับคะแนน 4 คะแนน
ปานกลาง	ค่าระดับคะแนน 3 คะแนน

น้อย ค่าระดับคะแนน 2 คะแนน

น้อยที่สุด ค่าระดับคะแนน 1 คะแนน

นอกจากนี้ยังกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยการหาพิสัยและอันตรภาคชั้น ของมาตรฐานส่วนประเมินค่าทางสถิติคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

เกณฑ์การแปลผล

การแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ยระดับผลการดำเนินงาน ใช้เกณฑ์การแปลผลคะแนน ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระดับความคิดเห็น

4.21 – 5.00 มากที่สุด

3.41 – 4.20 มาก

2.61 – 3.40 ปานกลาง

1.81 – 2.60 น้อย

1.00 – 1.80 น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการศึกษาไปทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงของการวัด (validity) การตรวจสอบหาความถูกต้องของการวัด

ตามเนื้อหาของแบบสอบถาม จะใช้การประเมินผล Item Objective Index (IOC) โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา โดยการประเมินผล Item Objective Index (IOC) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเกิน 0.05 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเป็นอย่างมาก ดังนี้

1.1 น.ส.ชนาวรรรย์ จุลกันท์ อดีตหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ลพบุรี

1.2 นางภาวนา นันทศรี นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1

1.3 น.ส.สุนันท์ เงินเมย ผู้ตรวจสอบกิจการ สหกรณ์ออมทรัพย์เขาสามยอด จำกัด อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของเครื่องมือเพื่อให้แน่ใจว่า คำถามมีความน่าเชื่อถือเชิงสถิติ โดยนำแบบสอบถาม 30 ชุดมาประมวลผลและทดสอบความน่าเชื่อถือด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก (Cronbach's Alpha

Coefficient) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ในการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.898 ซึ่งจากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ของความน่าเชื่อถือ (Reliability Coefficient) ของแบบสอบถามผลที่ได้มีค่ามากกว่า 0.7 ซึ่งมีความน่าเชื่อถือเพียงพอที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550, น.284)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหัวข้องานวิจัย

2. ออกแบบสอบถามและนำแบบสอบถามแจกตามจำนวนที่กำหนดเมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้ว นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วน เพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ผล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยการประมวลผลทางคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ประกอบด้วย ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงหน่วยงาน ด้านการรายงานและด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการ และผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ประกอบด้วย ด้านเงินสด ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้านเงินรับฝาก ด้านทุนเรือนหุ้น ด้านทุนสำรองและทุนสะสม ด้านรายได้ และด้านค่าใช้จ่าย วิเคราะห์ด้วยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เพื่อความเป็นกลาง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวัดการกระจายของคะแนน

3. วิเคราะห์สมมติฐาน ใช้สถิติทดสอบการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อทดสอบมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีค่าต่อเนื่องทั้ง 2 ตัวแปร โดยค่าที่จะทำการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R^2) และการวัดการกระจายความคลาดเคลื่อน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง “มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการเก็บข้อมูลผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการฝึกอบรมและขึ้นทะเบียนกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในเขตภาคกลาง 8 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อยุธยา ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด มาทำการวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยนำเสนอผลการทดสอบและวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1: ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2: ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

ส่วนที่ 3: ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

ส่วนที่ 4: ข้อมูลเชิงการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการฝึกอบรมสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง 8 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อยุธยา ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี จำนวน 258 คนซึ่งสามารถสรุปข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้ดังที่แสดงในตารางที่ 4.1-4.5 ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	53	20.5
หญิง	205	79.5
รวม	258	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 205 คน คิดเป็น ร้อยละ 79.5 และเพศชายจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	29	11.2
31 ปี -45 ปี	47	18.2
46 ปี - 60 ปี	112	43.4
61 ปีขึ้นไป	70	27.1
รวม	258	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 46 ปี – 60 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 รองลงมาคือ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 รองลงมาคือ 31 ปี – 45 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และ ไม่เกิน 30 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	22	8.5
ปริญญาตรี	133	51.6
ปริญญาโท	84	32.6
ปริญญาเอก	19	7.4
รวม	258	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมาคือ ปริญญาโท จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และ ปริญญาเอก จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการตรวจสอบกิจการ

ประสบการณ์ในการตรวจสอบกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
1 ปี - 3 ปี	67	26.0
4 ปี - 6 ปี	53	20.5
7 ปี - 10 ปี	60	23.3
10 ปีขึ้นไป	78	30.2
รวม	258	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการตรวจสอบกิจการ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 รองลงมาคือ 1 ปี – 3 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมาคือ 7 ปี – 10 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และ 4 ปี – 6 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจังหวัดในเขตภาคกลาง

จังหวัดในเขตภาคกลาง	จำนวน	ร้อยละ
จังหวัดลพบุรี	59	22.9
จังหวัดสิงห์บุรี	21	8.1
จังหวัดสระบุรี	12	4.7
จังหวัดชัยนาท	11	4.3
จังหวัดอ่างทอง	16	6.2
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	32	12.4
จังหวัดปทุมธานี	42	16.3
จังหวัดนนทบุรี	65	25.2
รวม	258	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ผู้ตรวจสอบกิจการในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 รองลงมาคือ จังหวัดลพบุรี จำนวน 59 คน จำนวน 22.9 รองลงมาคือ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 รองลงมาคือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 รองลงมาคือ จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 รองลงมาคือ จังหวัดอ่างทอง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 รองลงมาคือ จังหวัดสระบุรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และ จังหวัดชัยนาท จำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 4.3

ส่วนที่ 2: ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง
 ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม

การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขต ภาคกลาง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความสำคัญ	อันดับ
ด้านองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ	3.54	.39	มาก	1
ด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ	3.48	.51	มาก	2
ด้านการเข้าถึงเนื้องานของผู้ตรวจสอบกิจการ	3.46	.46	มาก	3
ด้านการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ	3.46	.43	มาก	4
ด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการ	3.42	.35	มาก	5
รวม	3.47	.37	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.47 (SD= 0.37) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ ด้านองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการค่าเฉลี่ย 3.54 (SD= 0.39) รองลงมาคือด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ ค่าเฉลี่ย 3.48(SD= 0.51) รองลงมาคือด้านการเข้าถึงเนื้องานของผู้ตรวจสอบกิจการ ค่าเฉลี่ย 3.46(SD= 0.46) ด้านการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการค่าเฉลี่ย 3.46(SD= 0.43) และด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการค่าเฉลี่ย 3.42(SD= 0.35) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ

ด้านองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. มีองค์ความรู้ที่สามารถตรวจสอบและวิเคราะห์รายการทางบัญชี	3.65	.47	มาก	2
2. มีองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์	3.59	.49	มาก	3
3. มีองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำการวางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์	3.66	.47	มาก	1
4. มีองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำข้อบังคับ ระเบียบสหกรณ์ และมติของคณะกรรมการ	3.40	.49	มาก	5
5. มีองค์ความรู้ที่สามารถในการสรุปผลทางการเงินการบัญชี และการดำเนินงานของสหกรณ์	3.55	.68	มาก	4
6. มีองค์ความรู้ที่สามารถใช้เครื่องมือเดือนกึ่งทางการเงินเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน รวมทั้งความรู้ความสามารถในด้านการตรวจสอบระบบงานคอมพิวเตอร์	3.38	.50	ปานกลาง	6
รวม	3.54	.39	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.54 (SD=0.39) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำการวางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.66 (SD= 0.47) รองลงมาคือมีองค์ความรู้ที่สามารถตรวจสอบและวิเคราะห์รายการทางบัญชี ค่าเฉลี่ย 3.65 (SD= 0.47) รองลงมาคือมีองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ค่าเฉลี่ย 3.59 (SD= 0.49) รองลงมาคือมี

องค์ความรู้ที่สามารถในการสรุปผลทางการเงินการบัญชี และการดำเนินงานของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.55 (SD= 0.68) รองลงมาคือ มีองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำ ข้อบังคับ ระเบียบสหกรณ์ และมติของคณะกรรมการค่าเฉลี่ย 3.40 (SD= 0.49) และมีองค์ความรู้ที่สามารถใช้เครื่องมือเตือนภัยทางการเงินเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน รวมทั้งความรู้ความสามารถในด้านการตรวจสอบระบบงานคอมพิวเตอร์ค่าเฉลี่ย 3.38 (SD= 0.65) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ

ด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. มีการประเมินคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ และประสานงานกับผู้ควบคุมภายในของสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ	3.54	.70	มาก	2
2. มีการประเมินความเสี่ยงจากระบบการทำงาน เอกสาร สรรพสมุคบัญชี ทะเบียน และการเงินตลอดจนหนี้สินและทรัพย์สินของสหกรณ์	3.46	.58	มาก	4
3. มีการวางแผนและกำหนดขอบเขตการตรวจสอบกิจการเพื่อจัดลำดับความสำคัญให้สอดคล้องกับการควบคุมภายในและความเสี่ยงอย่างเหมาะสม	3.37	.49	ปานกลาง	5
4. มีการสรุปและรายงานการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้งที่เข้าตรวจสอบ	3.55	.68	มาก	1
5. เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้งและนำเสนอรายงานการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุม ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง และมีการติดตามผล	3.50	.51	มาก	3
รวม	3.48	.51	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.48 (SD= 0.51) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีการสรุปและรายงานการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้งที่เข้าตรวจสอบ ค่าเฉลี่ย 3.55 (SD= 0.68) รองลงมาคือ มีการประเมินคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ และประสานงานกับผู้ควบคุมภายในของสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ 3.54 (SD= 0.70) รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้งและนำเสนอรายงานการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุมให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง และมีการติดตามผล ค่าเฉลี่ย 3.50 (SD= 0.51) รองลงมาคือ มีการประเมินความเสี่ยงจากระบบการทำงาน เอกสาร สรรพสมบัติบัญชี ทะเบียน และการเงินตลอดจนหนี้สินและทรัพย์สินของสหกรณ์ค่าเฉลี่ย 3.46 (SD= 0.58) และมีการวางแผนและกำหนดขอบเขตการตรวจสอบกิจการเพื่อจัดลำดับความสำคัญให้สอดคล้องกับการควบคุมภายในและความเสี่ยงอย่างเหมาะสมค่าเฉลี่ย 3.37 (SD= 0.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านการเข้าถึงเนื้อหาของผู้ตรวจสอบกิจการ

ด้านการเข้าถึงเนื้อหาของผู้ตรวจสอบกิจการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. สามารถให้คำแนะนำการทำงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.34	.50	ปานกลาง	3
2. สามารถช่วยสอน/แนะนำวิธีการลงบัญชีได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.18	.54	ปานกลาง	4
3. สามารถช่วยสอน/แนะนำวิธีวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางการเงินได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.55	.51	มาก	2
4. สามารถตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ด้วยความละเอียดรอบคอบ	3.62	.49	มาก	1
รวม	3.42	.35	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านการเข้าถึงเนื้อหาของผู้ตรวจสอบกิจการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.42 (SD= 0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ สามารถตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

ด้วยความละเอียดรอบคอบ ค่าเฉลี่ย 3.62(SD= 0.49)รองลงมาคือ สามารถช่วยสอน/แนะนำวิธีวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางการเงินได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.55 (SD= 0.51)รองลงมาคือ สามารถให้คำแนะนำการทำงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสมค่าเฉลี่ย 3.34(SD= 0.50) และสามารถช่วยสอน/แนะนำวิธีการลงบัญชีได้อย่างถูกต้องเหมาะสมค่าเฉลี่ย3.18 (SD= 0.54) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ

ด้านการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถเข้าใจได้ง่ายและกระชับ	3.67	.50	มาก	1
2. มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ถูกต้อง สมเหตุสมผลตามหลักวิชาการ	3.32	.50	ปานกลาง	5
3. มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ครบถ้วนในขอบเขตของการตรวจสอบกิจการ	3.39	.76	ปานกลาง	3
4. มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ชัดเจนตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม และไม่ทำให้เข้าใจผิด	3.38	.49	ปานกลาง	4
5. มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่มีคำแนะนำที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์อันนำไปสู่การพัฒนางานหรือสร้างนวัตกรรมงานของสหกรณ์	3.53	.66	มาก	2
รวม	3.46	.46	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.46 (SD= 0.46) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถเข้าใจได้ง่ายและกระชับ ค่าเฉลี่ย 3.67(SD= 0.50) รองลงมาคือ

มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่มีคำแนะนำที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์อันนำไปสู่การพัฒนางานหรือสร้างนวัตกรรมงานของสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.53 (SD= 0.66) รองลงมาคือมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ครบถ้วนในขอบเขตของการตรวจสอบกิจการค่าเฉลี่ย 3.39(SD= 0.76) รองลงมาคือมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ชัดเจนตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม และไม่ทำให้เข้าใจผิดค่าเฉลี่ย 3.38(SD= 0.49)และมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ถูกต้อง สมเหตุสมผลตามหลักวิชาการค่าเฉลี่ย3.32 (SD= 0.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการ

ด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. มีการปฏิบัติงานตามขอบเขตการตรวจสอบกิจการที่ตกลงไว้กับสหกรณ์	3.44	.57	มาก	3
2. มีการตรวจสอบกิจการให้สอดคล้องกับคำแนะนำ ข้อกำหนด มติ ระเบียบ ข้อบังคับ และพระราชบัญญัติสหกรณ์	3.42	.50	มาก	4
3. มีความสัมพันธ์และมีการร่วมงานที่ดีกับฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการของสหกรณ์	3.52	.66	มาก	1
4. มีการเข้าตรวจสอบ เสนอรายงาน และเข้าร่วมประชุม ตามที่สหกรณ์ได้กำหนดไว้	3.51	.50	มาก	2
5. สหกรณ์สามารถนำข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการมาประกอบการพิจารณา และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น	3.39	.51	ปานกลาง	5
รวม	3.46	.43	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.46 (SD= 0.43) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีความสัมพันธ์และมีการร่วมงานที่ดี

กับฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการของสหกรณ์ค่าเฉลี่ย 3.52(SD= 0.66) รองลงมาคือมีการเข้าตรวจสอบ เสนอรายงาน และเข้าร่วมประชุม ตามที่สหกรณ์ได้กำหนดไว้ ค่าเฉลี่ย 3.51(SD= 0.50)รองลงมาคือมีการปฏิบัติงานตามขอบเขตการตรวจสอบกิจการที่ตกลงไว้กับสหกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.44(SD= 0.57) รองลงมาคือมีการตรวจสอบกิจการให้สอดคล้องกับคำแนะนำ ข้อกำหนด มติ ระเบียบ ข้อบังคับ และพระราชบัญญัติสหกรณ์ค่าเฉลี่ย 3.42(SD= 0.50)และสหกรณ์สามารถนำข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการมาประกอบการพิจารณา และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นค่าเฉลี่ย3.39(SD= 0.51) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
ด้านเงินสด	3.49	.34	มาก	4
ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น	3.48	.35	มาก	6
ด้านลูกหนี้เงินให้กู้	3.47	.29	มาก	7
ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	3.51	.31	มาก	2
ด้านเจ้าหนี้	3.44	.31	มาก	9
ด้านเงินรับฝาก	3.49	.24	มาก	5
ด้านทุนเรือนหุ้น	3.51	.30	มาก	3
ด้านรายได้	3.44	.32	มาก	8
ด้านค่าใช้จ่าย	3.52	.32	มาก	1
รวม	3.48	.14	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.48 (SD= 0.14) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยพบว่า มากที่สุดคือ ด้านค่าใช้จ่ายค่าเฉลี่ย 3.52(SD= 0.32)รองลงมาคือด้านที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

และด้านทุนเรือนหุ้น ค่าเฉลี่ย 3.51 (SD= 0.30) รองลงมาคือด้านเงินสดและด้านเงินรับฝาก ค่าเฉลี่ย 3.49 (SD= 0.34) รองลงมาคือ ด้านเงินฝากธนาคารและสหกรณ์อื่น ค่าเฉลี่ย 3.51 (SD= 0.30) รองลงมาคือ ด้านลูกหนี้ ค่าเฉลี่ย 3.47 (SD= 0.29) รองลงมาคือ ด้านเจ้าหนี้และด้านรายได้ ค่าเฉลี่ย 3.44 (SD= 0.32) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านเงินสด

ด้านเงินสด	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความ คิดเห็น	อันดับ
1. การรับเงินทุกรายการได้รับครบถ้วนภายในกำหนดเวลา มีการออกไปเสร็จรับเงินสำหรับเงินที่ได้รับครบตามจำนวนและนำมาลงบัญชีทุกฉบับ	3.29	.60	ปานกลาง	6
2. การจ่ายเงินทุกรายการได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และมีเอกสารหลักฐานประกอบ	3.33	.69	ปานกลาง	5
3. การเก็บรักษาเงินสด ได้จัดเก็บรักษาไว้ในที่ที่ปลอดภัย	3.62	.52	มาก	2
4. มีการกำหนดวงเงินขั้นสูงที่เก็บรักษาไว้ในสหกรณ์ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบไว้โดยชัดเจน รวมทั้งมีการตรวจนับเงินสดจริงเทียบกับบัญชีเป็นประจำทุกวัน	3.50	.63	มาก	4
5. มีการบันทึกบัญชีถูกต้องเป็นปัจจุบัน	3.63	.49	มาก	1
6. มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินอย่างเคร่งครัด	3.55	.55	มาก	3
รวม	3.49	.34	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม ด้านเงินสด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.49 (SD= 0.34) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีการบันทึกบัญชีถูกต้องเป็นปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย 3.63 (SD= 0.49) รองลงมาการเก็บรักษาเงินสด ได้จัดเก็บรักษาไว้ในที่ที่ปลอดภัย ค่าเฉลี่ย 3.62 (SD= 0.52) รองลงมาคือ มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินอย่างเคร่งครัด ค่าเฉลี่ย

3.55(SD= 0.55) รองลงมาคือมีการกำหนดวงเงินขั้นสูงที่เก็บรักษาไว้ในสหกรณ์ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบไว้โดยชัดเจน รวมทั้งมีการตรวจนับเงินสดจริงเทียบกับบัญชีเป็นประจำ ค่าเฉลี่ย 3.50(SD= 0.63) รองลงมาคือ การจ่ายเงินทุกรายการได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และมีเอกสารหลักฐานประกอบ ค่าเฉลี่ย 3.33(SD= 0.69) และการรับเงินทุกรายการได้รับครบถ้วนภายในกำหนดเวลา มีการออกไปเสร็จรับเงินสำหรับเงินที่ได้รับครบตามจำนวนและนำมาลงบัญชีทุกฉบับ ค่าเฉลี่ย 3.29(SD= 0.60)ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น

ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความ คิดเห็น	อันดับ
1. การนำเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นมีการบันทึก รายการในสมุดคู่ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วน	3.34	.63	ปานกลาง	4
2. การถอนเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นทำโดยผู้มี อำนาจในการถอนและบันทึกรายการในสมุดคู่ ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วน	3.54	.54	มาก	2
3. การจ่ายเงินเป็นเช็คทุกครั้งต้องจ่ายด้วยเช็คขีด คร่อมและลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจอนุมัติ รวมทั้งมี การจัดทำทะเบียนคุมเช็คไว้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน	3.46	.64	มาก	3
4. มีการทำงานพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์ อื่นเปรียบเทียบกับยอดตามรายงานของธนาคาร/ สหกรณ์อื่นกับบัญชีของสหกรณ์เป็นประจำ	3.56	.51	มาก	1
รวม	3.48	.35	มาก	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.48(SD= 0.35) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีการทำงานพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นเปรียบเทียบกับยอดตามรายงานของธนาคาร/สหกรณ์อื่นกับบัญชีของสหกรณ์เป็นประจำ ค่าเฉลี่ย 3.56(SD= 0.51) รองลงมาคือ การถอนเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นทำโดยผู้มีอำนาจในการถอนและบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วน ค่าเฉลี่ย 3.54(SD= 0.54) รองลงมาคือ การ

จ่ายเงินเป็นเช็คทุกครั้งต้องจ่ายด้วยเช็คขีดคร่อมและลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจอนุมัติ รวมทั้งมีการจัดทำทะเบียนคุมเช็คไว้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย 3.46(SD= 0.64) และการนำเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นมีการบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วน ค่าเฉลี่ย 3.34(SD= 0.63)ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านลูกหนี้เงินให้กู้

ด้านลูกหนี้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. การจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกได้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกตามที่สหกรณ์กำหนด	3.44	.56	มาก	4
2. การรับชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ได้รับกับใบเสร็จรับเงิน อาทิ เช่น ใบเสร็จรับเงินผิด และไม่ใช้ใบเสร็จรับเงินฉบับนั้นแล้ว ได้มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินและประทับตรา“ยกเลิก”ในใบเสร็จรับเงินทั้งหมดของใบเสร็จรับเงินฉบับดังกล่าว	3.50	.61	มาก	2
3. มีการเปรียบเทียบบัญชีลูกหนี้เงินให้กู้ (ตามประเภท) ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้กู้ (ตามประเภท) ให้ถูกต้องตรงกัน	3.45	.54	มาก	3
4. มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้ระเบียบว่าด้วยการตรวจสอบหลักทรัพย์เพื่อใช้ค้ำประกันเงินกู้ เป็นต้น	3.32	.68	ปานกลาง	5
5. มีการยื่นยันยอดลูกหนี้ สมาชิก สมาชิกสมทบ และการจ่ายคืนค่าหุ้น ให้สมาชิกต้องทำการตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค้ำประกันที่คงค้างกับสหกรณ์ให้เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ	3.62	.49	มาก	1
รวม	3.47	.29	มาก	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.47(SD= 0.29) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีการยื่นขอยอดลูกหนี้ สมาชิก สมาชิกสมทบ และการจ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิกต้องทำการตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค้ำประกันที่คงค้างกับสหกรณ์ให้เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อื่นค่าเฉลี่ย 3.62(SD= 0.49)รองลงมาคือการรับชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ได้รับกับใบเสร็จรับเงิน อาทิ เช่น ใบเสร็จรับเงินผิด และไม่ใช่ใบเสร็จรับเงินฉบับนั้นแล้ว ได้มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินและประทับตรา “ยกเลิก” ในใบเสร็จรับเงินทั้งหมดของใบเสร็จรับเงินฉบับดังกล่าว ค่าเฉลี่ย 3.50(SD= 0.61) รองลงมาคือ มีการเปรียบเทียบบัญชีลูกหนี้เงินให้กู้(ตามประเภท)ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้กู้(ตามประเภท)ให้ถูกต้องตรงกัน ค่าเฉลี่ย 3.45(SD= 0.54)รองลงมาคือการจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกได้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกตามที่สหกรณ์กำหนด ค่าเฉลี่ย 3.44(SD= 0.56) และ มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้ ระเบียบว่าด้วยการตรวจสอบหลักทรัพย์เพื่อใช้ค้ำประกันเงินกู้ เป็นต้น ค่าเฉลี่ย 3.32(SD= 0.68)ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ด้านที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. การจัดซื้อได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และอยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่กำหนด	3.52	.50	มาก	3
2. การเก็บรักษาทรัพย์สินเก็บรักษาไว้ในที่เหมาะสม	3.35	.59	ปานกลาง	4
3. มีการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินไว้เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน	3.58	.49	มาก	2
4. มีการตรวจนับทรัพย์สินเปรียบเทียบกับบัญชีให้ถูกต้องตรงกัน	3.60	.59	มาก	1
รวม	3.51	.31	มาก	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.51 (SD=0.31) เมื่อพิจารณารายด้าน

โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือมีการตรวจนับทรัพย์สินเปรียบเทียบกับบัญชีให้ถูกต้อง ตรงกันค่าเฉลี่ย 3.60 (SD= 0.59) รองลงมาคือมีการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินไว้เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย 3.58 (SD= 0.49) รองลงมาคือการจัดซื้อได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และอยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่กำหนดค่าเฉลี่ย 3.52 (SD= 0.50) และ การเก็บรักษาทรัพย์สินเก็บรักษาไว้ในที่เหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.35 (SD= 0.59) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านเจ้าหนี้

ด้านเจ้าหนี้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. เจ้าหนี้เงินกู้ เป็นการกู้เงินจากสหกรณ์อื่น ธนาคาร ต่างๆ เพื่อนำมาจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และอยู่ภายในวงเงินกู้และวงเงินค้ำประกันที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด	3.51	.50	มาก	2
2. การกู้เงินจากสหกรณ์อื่น หรือธนาคารต่างๆ เป็นไปตามระเบียบและได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจถูกต้อง	3.27	.56	ปานกลาง	4
3. การชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ชำระกับใบเสร็จรับเงินที่ได้รับและบันทึกบัญชีทุกรายการ	3.58	.50	มาก	1
4. มีการยื่นยันยอดเจ้าหนี้สหกรณ์อื่น และธนาคารต่างๆ อย่างถูกต้อง	3.41	.49	มาก	3
รวม	3.44	.31	มาก	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม ด้านเจ้าหนี้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.44 (SD= 0.31) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือการชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ชำระกับใบเสร็จรับเงินที่ได้รับและบันทึกบัญชีทุกรายการค่าเฉลี่ย 3.58 (SD= 0.50) รองลงมาคือเจ้าหนี้เงินกู้ เป็นการกู้เงินจากสหกรณ์อื่น ธนาคารต่างๆ เพื่อนำมาจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และอยู่ภายในวงเงินกู้และวงเงินค้ำประกันที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ค่าเฉลี่ย 3.51

(SD= 0.50) รองลงมาคือมีการยื่นข้อขอดีเจ้าหนี้สหกรณ์อื่น และธนาคารต่างๆ อย่างถูกต้อง ค่าเฉลี่ย 3.41(SD= 0.49) และ การกู้เงินจากสหกรณ์อื่น หรือธนาคารต่างๆเป็นไปตามระเบียบและได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจถูกต้อง ค่าเฉลี่ย 3.27 (SD= 0.56)ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านเงินรับฝาก

ด้านเงินรับฝาก	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. การรับฝากเงินมีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดบัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากทันที	3.39	.62	ปานกลาง	5
2. การถอนเงินฝากมีการตรวจสอบลายมือชื่อผู้ถอนเงิน มีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดบัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากทันที	3.58	.49	มาก	2
3. มีการเปรียบเทียบบัญชีเจ้าหนี้เงินรับฝาก (ตามประเภท) ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝาก (ตามประเภท) ให้ถูกต้องตรงกัน	3.46	.61	มาก	3
4. มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินใช้อย่างเคร่งครัด	3.44	.50	มาก	4
5. มีการยื่นข้อขอดีเงินรับฝากกับสมาชิกอย่างถูกต้อง	3.59	.49	มาก	1
รวม	3.49	.24	มาก	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวม ด้านเงินรับฝากอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.49(SD= 0.24) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือมีการยื่นข้อขอดีเงินรับฝากกับสมาชิกอย่างถูกต้องค่าเฉลี่ย 3.59(SD= 0.49)รองลงมาคือการถอนเงินฝากมีการตรวจสอบลายมือชื่อผู้ถอนเงิน มีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดบัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากทันที ค่าเฉลี่ย

3.58(SD= 0.49) รองลงมาคือมีการเปรียบเทียบบัญชีเจ้าหนี้เงินรับฝาก (ตามประเภท) ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝาก (ตามประเภท) ให้ถูกต้องตรงกัน ค่าเฉลี่ย 3.46(SD= 0.61) รองลงมาคือมีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินใช้อย่างเคร่งครัด ค่าเฉลี่ย 3.44(SD= 0.50)และการรับฝากเงินมีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดบัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากทันที ค่าเฉลี่ย 3.39(SD= 0.62)ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในเขตภาคกลาง ด้านทุนเรือนหุ้น

ด้านทุนเรือนหุ้น	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. การรับเงินค่าหุ้น มีการเปรียบเทียบเงินค่าหุ้นที่ได้รับกับสำเนาใบเสร็จรับเงินที่บันทึกบัญชี กรณีเรียกเก็บเงินค่าหุ้นตามส่วนวงเงินกู้จากสมาชิกรายใด ได้มีการออกใบเสร็จรับเงินค่าหุ้นและบันทึกบัญชีครบถ้วน	3.52	.54	มาก	2
2. การจ่ายเงินค่าหุ้นให้สมาชิกต้องทำการตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค้ำประกันที่คงค้างกับสหกรณ์ให้เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ	3.51	.52	มาก	3
3. มีการเปรียบเทียบบัญชีทุนเรือนหุ้นในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับทะเบียนหุ้นให้ถูกต้องตรงกัน	3.43	.49	มาก	4
4. มีการยื่นขออนุญาตทุนเรือนหุ้นกับสมาชิก	3.58	.49	มาก	1
รวม	3.51	.30	มาก	

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมด้านทุนเรือนหุ้นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.51 (SD= 0.30) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือมีการยื่นขออนุญาตทุนเรือนหุ้นกับสมาชิกค่าเฉลี่ย 3.58 (SD= 0.40) รองลงมาคือการรับเงินค่าหุ้น มีการเปรียบเทียบเงินค่าหุ้นที่ได้รับกับสำเนาใบเสร็จรับเงินที่บันทึกบัญชีกรณีเรียกเก็บเงินค่าหุ้นตามส่วนวงเงินกู้จากสมาชิกรายใด ได้มีการออกใบเสร็จรับเงินค่าหุ้นและบันทึกบัญชีครบถ้วน ค่าเฉลี่ย 3.52(SD= 0.54) รองลงมาคือมีการจ่ายเงินค่าหุ้นให้สมาชิกต้องทำการ

ตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค้ำประกันที่ค้างกับสหกรณ์ให้เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ค่าเฉลี่ย 3.51 (SD= 0.52) และมีการเปรียบเทียบบัญชีทุนเรือนหุ้นในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับทะเบียนหุ้นให้ถูกต้องตรงกัน ค่าเฉลี่ย 3.43 (SD= 0.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง ด้านรายได้

ด้านรายได้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. รายได้จากดอกเบี้ยเงินให้กู้รับระหว่างเดือนสัมพันธ์กับรายการลูกหนี้เงินให้กู้ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป	3.39	.49	ปานกลาง	2
2. รายได้อื่นๆ เช่น ค่าปรับสมุดเงินฝาก ค่าธรรมเนียมแรกเข้า รายได้จากร้านค้า ฯลฯ มีการรับเงินสดและบันทึกบัญชีครบถ้วนเป็นไปตามจำนวนเงินในใบเสร็จรับเงิน	3.35	.62	ปานกลาง	3
3. รายได้ทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วน	3.58	.50	มาก	1
รวม	3.44	.32	มาก	

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมด้านรายได้ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.44 (SD= 0.32) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือรายได้ทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วน ค่าเฉลี่ย 3.58 (SD= 0.50) รองลงมาคือรายได้จากดอกเบี้ยเงินให้กู้รับระหว่างเดือนสัมพันธ์กับรายการลูกหนี้เงินให้กู้ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป ค่าเฉลี่ย 3.39 (SD= 0.49) และรายได้อื่นๆ เช่น ค่าปรับสมุดเงินฝาก ค่าธรรมเนียมแรกเข้า รายได้จากร้านค้า ฯลฯ มีการรับเงินสดและบันทึกบัญชีครบถ้วนเป็นไปตามจำนวนเงินในใบเสร็จรับเงิน ค่าเฉลี่ย 3.35 (SD= 0.62) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์
ในเขตภาคกลาง ด้านค่าใช้จ่าย

ด้านค่าใช้จ่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			ความคิดเห็น	อันดับ
1. การจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจครบถ้วน	3.56	.50	มาก	1
2. เอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงินถูกต้อง สมบูรณ์	3.44	.51	มาก	2
3. ค่าใช้จ่ายทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วน	3.56	.50	มาก	1
รวม	3.52	.32	มาก	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมด้านค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.52 (SD= 0.32) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือการจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจครบถ้วนและค่าใช้จ่ายทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วนค่าเฉลี่ย 3.56(SD= 0.50) รองลงมาค่าใช้จ่ายทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วนค่าเฉลี่ย 3.56(SD= 0.50) และเอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงินถูกต้อง สมบูรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.44(SD= 0.51)ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินสด

ตารางที่ 4.22 แสดงการถดถอยพหุคูณการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินสด

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t- value	Sig.
ด้านองค์ความรู้	.164	1.317	.000*
ด้านการปฏิบัติงาน	.760	5.407	.189
ด้านการเข้าถึงหน่วยงาน	-.648	-6.639	.159
ด้านการรายงาน	-.132	-1.062	.000*
ด้านขีดความสามารถ	.290	4.009	.000*

หมายเหตุ : n=258, $R^2=0.488$, $F=24.587$, $Sig=0.000$ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.488 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงานด้านเงินสด ได้ร้อยละ 48.8 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านองค์ความรู้ ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านองค์ความรู้ ด้านขีดความสามารถ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินสด ด้านการรายงานมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินสด ด้านปฏิบัติงานและด้านการเข้าถึงหน่วยงานไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินสด

สมมติฐานข้อที่ 2 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น

ตารางที่ 4.23 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t- value	Sig.
ด้านองค์ความรู้	-.338	-2.334	.000*
ด้านการปฏิบัติงาน	.255	1.563	.020*
ด้านการเข้าถึงแรงงาน	.221	1.949	.119
ด้านการรายงาน	-.169	-1.173	.025*
ด้านขีดความสามารถ	.353	4.208	.000*

หมายเหตุ : n=258, $R^2=0.651$, $F=5.083$, $Sig=0.000$ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.651 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ได้ร้อยละ 65.1 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านการปฏิบัติงาน และด้านขีดความสามารถ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ด้านองค์ความรู้ และด้านการรายงานมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ด้านการเข้าถึงแรงงานไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น

สมมติฐานข้อที่ 3 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านลูกหนี้เงินให้กู้

ตารางที่ 4.24 แสดงการถดถอยพหุคูณการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านลูกหนี้เงินให้กู้

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t- value	Sig.
ด้านองค์ความรู้	-.209	-1.472	.142
ด้านการปฏิบัติงาน	.172	1.073	.284
ด้านการเข้าถึงแรงงาน	.426	3.833	.000*
ด้านการรายงาน	-.292	-2.065	.040*
ด้านขีดความสามารถ	.281	3.412	.001*

หมายเหตุ : n=258, $R^2=0.524$, $F=7.463$, $Sig=0.000$ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.524 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ได้ร้อยละ 52.4 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการเข้าถึงแรงงาน ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านการเข้าถึงแรงงาน ด้านขีดความสามารถ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ ด้านการรายงานมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ และด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านลูกหนี้เงินให้กู้

สมมติฐานข้อที่ 4 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ตารางที่ 4.25 แสดงการถดถอยพหุคูณการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t- value	Sig.
ด้านองค์ความรู้	.077	.526	.600
ด้านการปฏิบัติงาน	-.067	-.401	.689
ด้านการเข้าถึงเนื้อหา	.191	1.658	.099
ด้านการรายงาน	.047	.317	.015*
ด้านขีดความสามารถ	.019	.225	.822

หมายเหตุ : n=258, $R^2=0.347$, $F=3.360$, $Sig=0.000$ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.347 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ได้ร้อยละ 34.7 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการรายงาน ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านการรายงาน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงเนื้อหาและด้านขีดความสามารถไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สมมติฐานข้อที่ 5 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเจ้าหน้าที่

ตารางที่ 4.26 แสดงการถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเจ้าหน้าที่

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t- value	Sig.
ด้านองค์ความรู้	.101	.679	.498
ด้านการปฏิบัติงาน	-.195	-1.169	.244
ด้านการเข้าถึงหน่วยงาน	.110	.943	.346
ด้านการรายงาน	.245	1.661	.098*
ด้านขีดความสามารถ	-.097	-1.127	.001*

หมายเหตุ : n=258, $R^2=0.678$, $F=2.566$, $Sig=0.000$ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.678 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านเจ้าหน้าที่ได้ร้อยละ 67.8 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการรายงาน ด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านการรายงาน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงานและด้านการเข้าถึงหน่วยงานไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเจ้าหน้าที่

สมมติฐานข้อที่ 6 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินรับฝาก

ตารางที่ 4.27 แสดงการถดถอยพหุคูณการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินรับฝาก

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t- value	Sig.
ด้านองค์ความรู้	.054	.360	.719
ด้านการปฏิบัติงาน	-.042	-.246	.806
ด้านการเข้าถึงหน่วยงาน	-.111	-.945	.005*
ด้านการรายงาน	.227	1.514	.131
ด้านขีดความสามารถ	-.114	-1.308	.002*

หมายเหตุ : n=258, $R^2=0.624$, $F=1.061$, $Sig=0.000$ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.624 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านเงินรับฝากได้ร้อยละ 62.4 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการเข้าถึงหน่วยงานและด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านการเข้าถึงหน่วยงาน ด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินรับฝาก ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงานและด้านการรายงาน ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินรับฝาก

สมมติฐานข้อที่ 7 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านทุนเรือนหุ้น

ตารางที่ 4.28 แสดงการถดถอยพหุคูณการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านทุนเรือนหุ้น

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t- value	Sig.
ด้านองค์ความรู้	-.149	-1.001	.318
ด้านการปฏิบัติงาน	-.329	-1.958	.005*
ด้านการเข้าถึงเนื้อหา	.091	.778	.437
ด้านการรายงาน	.373	2.516	.145
ด้านขีดความสามารถ	-.062	-.717	.013*

หมายเหตุ : $n=258$, $R^2=0.427$, $F=1.061$, $Sig=0.000$ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.427 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านทุนเรือนหุ้น ได้ร้อยละ 42.7 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการปฏิบัติงานและด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านการปฏิบัติงาน และด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านทุนเรือนหุ้น ด้านองค์ความรู้ ด้านการเข้าถึงเนื้อหา และด้านการรายงาน ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านทุนเรือนหุ้น

สมมติฐานข้อที่ 8 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านรายได้

ตารางที่ 4.29 แสดงการถดถอยของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านรายได้

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t- value	Sig.
ด้านองค์ความรู้	.163	1.102	.415
ด้านการปฏิบัติงาน	-.574	-3.448	.001*
ด้านการเข้าถึงแรงงาน	.121	1.050	.006*
ด้านการรายงาน	.420	2.861	.650
ด้านขีดความสามารถ	-.194	-2.271	.000*

หมายเหตุ : n=258, $R^2=0.634$, $F=3.093$, $Sig=0.000$ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.634 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านรายได้ ได้ร้อยละ 63.4 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงแรงงาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านการเข้าถึงแรงงาน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านรายได้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านรายได้ และด้านองค์ความรู้ ด้านการรายงานไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านรายได้

สมมติฐานข้อที่ 9 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 4.30 แสดงการถดถอยการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านค่าใช้จ่าย

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t- value	Sig.
ด้านองค์ความรู้	.118	.816	.688
ด้านการปฏิบัติงาน	-.548	-3.344	.895
ด้านการเข้าถึงเนื้องาน	-.052	-.454	.006*
ด้านการรายงาน	.651	4.502	.638
ด้านขีดความสามารถ	-.232	-2.760	.009*

หมายเหตุ : n=258, $R^2=0.346$, $F=4.839$, $Sig=0.000$ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.346 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 34.6 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการเข้าถึงเนื้องาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านการเข้าถึงเนื้องาน และด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านค่าใช้จ่าย ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงานและด้านการรายงานไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านค่าใช้จ่าย

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน 1,2,3,4,5,6,7,8 และ 9 ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.31 แสดงการถดถอยการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยภาพรวม

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t- value	Sig.
ด้านองค์ความรู้	-.057	-.403	.002*
ด้านการปฏิบัติงาน	.021	.132	.004*
ด้านการเข้าถึงหน่วยงาน	.053	.470	.000*
ด้านการรายงาน	.250	1.762	.008*
ด้านขีดความสามารถ	.138	1.669	.012*

หมายเหตุ : n=258, $R^2=0.457$, $F=6.868$, $Sig=0.000$ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.457 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมได้ร้อยละ 45.7 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงหน่วยงาน ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงหน่วยงาน ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โดยภาพรวม ด้านองค์ความรู้มีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โดยภาพรวม

ตารางที่ 4.32 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	สถิติที่ใช้	ผลการทดสอบ
สมมติฐานข้อที่ 1 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินสด	Multiple Linear Regression Analysis	สอดคล้องกับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

สมมติฐาน	สถิติที่ใช้	ผลการทดสอบ
สมมติฐานข้อที่ 2 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น	Multiple Linear Regression Analysis	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 3 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านลูกหนี้เงินให้กู้	Multiple Linear Regression Analysis	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 4 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	Multiple Linear Regression Analysis	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 5 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเจ้าหนี้	Multiple Linear Regression Analysis	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 6 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินรับฝาก	Multiple Linear Regression Analysis	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 7 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านทุนเรือนหุ้น	Multiple Linear Regression Analysis	สอดคล้องกับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

สมมติฐาน	สถิติที่ใช้	ผลการทดสอบ
สมมติฐานข้อที่ 8 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านรายได้	Multiple Linear Regression Analysis	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานข้อที่ 9 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านค่าใช้จ่าย	Multiple Linear Regression Analysis	สอดคล้องกับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลางมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการฝึกอบรมและขึ้นทะเบียนกับกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ในเขตภาคกลาง 8 จังหวัด คือ ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อยุธยา ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี รวมทั้งสิ้น 144 สหกรณ์ จำนวน 258 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้นำข้อมูลไปทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้นใช้ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions Analysis) ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5 และเพศชาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 46 ปี – 60 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 รองลงมาคือ 61 ปี ขึ้นไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 รองลงมาคือ 31 ปี – 45 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และ ไม่เกิน 30 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมาคือ ปริญญาโท จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และ ปริญญาเอก จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการตรวจสอบกิจการ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 รองลงมาคือ 1 ปี – 3 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมาคือ 7 ปี – 10 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และ 4 ปี – 6 ปี จำนวน 53 คน

คิดเป็นร้อยละ 20.5

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ผู้ตรวจสอบกิจการในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 รองลงมาคือ จังหวัดลพบุรี จำนวน 59 คน จำนวน 22.9 รองลงมาคือ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 รองลงมาคือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 รองลงมาคือ จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 รองลงมาคือ จังหวัดอ่างทอง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 รองลงมาคือ จังหวัดสระบุรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และ จังหวัดชัยนาท จำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 4.3

2. ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

พบว่า มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ ด้านองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ รองลงมาคือด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ รองลงมาคือด้านการเข้าถึงเนื้อหาของผู้ตรวจสอบกิจการ และด้านการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ และด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการตามลำดับ

ด้านองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มุ่งองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำการวางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ รองลงมาคือ มุ่งองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ รองลงมาคือ มุ่งองค์ความรู้ที่สามารถในการสรุปผลทางการเงินการบัญชี และการดำเนินงานของสหกรณ์ รองลงมาคือ มุ่งองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำ ข้อบังคับ ระเบียบสหกรณ์ และมติของคณะกรรมการและมุ่งองค์ความรู้ที่สามารถใช้เครื่องมือเตือนภัยทางการเงินเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน รวมทั้งความรู้ความสามารถในด้านการตรวจสอบระบบงานคอมพิวเตอร์ตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือมีการสรุปและรายงานการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้งที่เข้าตรวจสอบ รองลงมาคือ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้งที่นำเสนอรายงานการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุม ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง และมีการติดตามผลรองลงมาคือมีการประเมินความเสี่ยงจากระบบการทำงาน เอกสาร สรรพสมุดบัญชี ทะเบียน และการเงินตลอดจนหนี้สินและทรัพย์สินของสหกรณ์และมีการวางแผนและกำหนดขอบเขตการตรวจสอบกิจการเพื่อจัดลำดับความสำคัญให้สอดคล้องกับการควบคุมภายในและความเสี่ยงอย่างเหมาะสมตามลำดับ

ด้านการเข้าถึงเนื้อหาของผู้ตรวจสอบกิจการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือสามารถตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ด้วยความละเอียดรอบคอบรองลงมาคือ สามารถช่วยสอน/แนะนำวิธีวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางการเงินได้อย่างถูกต้องเหมาะสมรองลงมาคือสามารถให้คำแนะนำการทำงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและสามารถช่วยสอน/แนะนำวิธีการลงบัญชีได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามลำดับ

ด้านการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถเข้าใจได้ง่ายและกระชับรองลงมาคือ มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่มีคำแนะนำที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์อันนำไปสู่การพัฒนางานหรือสร้างนวัตกรรมงานของสหกรณ์รองลงมาคือมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ครบถ้วนในขอบเขตของการตรวจสอบกิจการรองลงมาคือมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ชัดเจนตรงไปตรงมาไม่อ้อมค้อม และไม่ทำให้เข้าใจผิดคั่งและมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ถูกต้องสมเหตุสมผลตามหลักวิชาการตามลำดับ

ด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีความสัมพันธ์และมีการร่วมงานที่ดีกับฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการของสหกรณ์รองลงมาคือมีการเข้าตรวจสอบ เสนอรายงาน และเข้าร่วมประชุม ตามที่สหกรณ์ได้กำหนดไว้ ค่า รองลงมาคือมีการปฏิบัติงานตามขอบเขตการตรวจสอบกิจการที่ตกลงไว้กับสหกรณ์รองลงมาคือมีการตรวจสอบกิจการให้สอดคล้องกับคำแนะนำข้อกำหนด มติ ระเบียบ ข้อบังคับ และพระราชบัญญัติสหกรณ์และสหกรณ์สามารถนำข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการมาประกอบการพิจารณา และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นตามลำดับ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ ด้านค่าใช้จ่ายรองลงมาคือด้านที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และด้านเรือนหุ้น รองลงมาคือด้านเงินสดและด้านเงินรับฝากรองลงมาคือ ด้านเงินฝากธนาคารและสหกรณ์อื่น รองลงมาคือ ด้านลูกหนี้ รองลงมาคือ ด้านเจ้าหนี้และด้านรายได้ ตามลำดับ

ด้านเงินสด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีการบันทึกบัญชีถูกต้องเป็นปัจจุบันรองลงมาคือมีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินอย่างเคร่งครัด รองลงมาคือมีการกำหนดวงเงินขั้นสูงที่เก็บ

รักษาไว้ในสหกรณ์ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบไว้โดยชัดเจน รวมทั้งมีการตรวจนับเงินสดจริงเทียบกับบัญชีเป็นประจำวัน รองลงมาคือ การจ่ายเงินทุกรายการได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และมีเอกสารหลักฐานประกอบ และการรับเงินทุกรายการได้รับครบถ้วนภายในกำหนดเวลา มีการออกใบเสร็จรับเงินสำหรับเงินที่ได้รับครบตามจำนวนและนำมาลงบัญชีทุกฉบับตามลำดับ

ด้านเงินฝากธนาคาร และสหกรณ์อื่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีการทำบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นเปรียบเทียบกับยอดตามรายงานของธนาคาร/สหกรณ์อื่นกับบัญชีของสหกรณ์เป็นประจำ รองลงมาคือ การถอนเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นทำโดยผู้มีอำนาจในการถอนและบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วน รองลงมาคือ การจ่ายเงินเป็นเช็คทุกครั้งต้องจ่ายด้วยเช็คขีดคร่อมและลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจอนุมัติ รวมทั้งมีการจัดทำทะเบียนคุมเช็คไว้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และการนำเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นมีการบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วนตามลำดับ

ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ยืมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีการยื่นขอยอดลูกหนี้ สมาชิก สมาชิกสมทบ และการจ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิก ต้องทำการตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค้ำประกันที่คงค้างกับสหกรณ์ให้เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อื่น รองลงมาคือ การรับชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ได้รับกับใบเสร็จรับเงิน อาทิ เช่น ใบเสร็จรับเงินผิด และไม่ใช้ใบเสร็จรับเงินฉบับนั้นแล้ว ได้มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินและประทับตรา “ยกเลิก” ในใบเสร็จรับเงินทั้งหมดของใบเสร็จรับเงินฉบับดังกล่าว รองลงมาคือ มีการเปรียบเทียบบัญชีลูกหนี้เงินให้กู้ (ตามประเภท) ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้กู้ (ตามประเภท) ให้ถูกต้องตรงกัน รองลงมาคือ การจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกได้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกตามที่สหกรณ์กำหนด และ มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้ ระเบียบว่าด้วยการตรวจสอบหลักทรัพย์เพื่อใช้ค้ำประกันเงินกู้ เป็นต้นตามลำดับ

ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ มีการตรวจนับทรัพย์สินเปรียบเทียบกับบัญชีให้ถูกต้องตรงกัน รองลงมาคือ มีการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินไว้เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน รองลงมาคือ การจัดซื้อได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และอยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่กำหนด และการเก็บรักษาทรัพย์สินเก็บรักษาไว้ในที่ที่เหมาะสมตามลำดับ

ด้านเจ้าหนี้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ การชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ชำระกับใบเสร็จรับเงินที่ได้รับและบันทึกบัญชีทุก

รายการรองลงมาคือเจ้าหนี้เงินกู้ เป็นการกู้เงินจากสหกรณ์อื่น ธนาคารต่างๆ เพื่อนำมาจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และอยู่ในวงเงินกู้และวงเงินค้ำประกันที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด รองลงมาคือมีการยื่นขอยกเจ้าหนี้สหกรณ์อื่น และธนาคารต่างๆ อย่างถูกต้องและการกู้เงินจากสหกรณ์อื่น หรือธนาคารต่างๆ เป็นไปตามระเบียบและได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจถูกต้องตามลำดับ

ด้านเงินรับฝาก อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่ามากที่สุดคือมีการยื่นขอยกเงินรับฝากกับสมาชิกอย่างถูกต้อง รองลงมาคือการถอนเงินฝากมีการตรวจสอบลายมือชื่อผู้ถอนเงิน มีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดคู่บัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากทันที รองลงมาคือมีการเปรียบเทียบบัญชีเจ้าหนี้เงินรับฝาก (ตามประเภท) ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝาก (ตามประเภท) ให้ถูกต้องตรงกัน รองลงมาคือมีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินในข้อเคร่งครัดและการรับฝากเงินมีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดคู่บัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากทันทีตามลำดับ

ด้านทุนเรือนหุ้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่ามากที่สุดคือมีการยื่นขอยกทุนเรือนหุ้นกับสมาชิกรองลงมาคือการรับเงินค่าหุ้น มีการเปรียบเทียบเงินค่าหุ้นที่ได้รับกับสำเนาใบเสร็จรับเงินที่บันทึกบัญชี กรณีเรียกเก็บเงินค่าหุ้นตามส่วนวงเงินกู้จากสมาชิกรายใด ได้มีการออกใบเสร็จรับเงินค่าหุ้นและบันทึกบัญชีครบถ้วน รองลงมาคือมีการจ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิกต้องทำการตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค้ำประกันที่คงค้างกับสหกรณ์ให้เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และมีการเปรียบเทียบบัญชีทุนเรือนหุ้นในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปกับทะเบียนหุ้นให้ถูกต้องตรงกันตามลำดับ

ด้านรายได้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่ามากที่สุดคือมีการยื่นขอยกทุนเรือนหุ้นกับสมาชิกรองลงมาคือรายได้จากดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระหว่างเดือนสัมพันธ์กับรายการลูกหนี้เงินให้กู้ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป และรายได้อื่นๆ เช่น ค่าปรับสมุดเงินฝากค่าธรรมเนียมแรกเข้า รายได้จากร้านค้า ฯลฯ มีการรับเงินสดและบันทึกบัญชีครบถ้วน เป็นไปตามจำนวนเงินในใบเสร็จรับเงินตามลำดับ

ด้านค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่ามากที่สุดคือการจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจครบถ้วนและค่าใช้จ่ายทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วน และเอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงินถูกต้อง สมบูรณ์ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินสด

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.488 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านเงินสด ได้ร้อยละ 48.8 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านองค์ความรู้ ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านองค์ความรู้ ด้านขีดความสามารถ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินสด ด้านการรายงานมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินสด ด้านปฏิบัติงานและด้านการเข้าถึงแรงงาน ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินสด

สมมติฐานข้อที่ 2 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.651 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ได้ร้อยละ 65.1 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ด้านการปฏิบัติงาน และด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ด้านองค์ความรู้ และด้านการรายงานมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ด้านการเข้าถึงแรงงาน ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น

สมมติฐานข้อที่ 3 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านลูกหนี้เงินให้กู้

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.524 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ได้ร้อยละ 52.4 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการเข้าถึงแรงงาน ด้านการรายงาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านการเข้าถึงเนื้องาน ด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ด้านการรายงานมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านลูกหนี้เงินให้กู้และด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงานไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านลูกหนี้เงินให้กู้

สมมติฐานข้อที่ 4 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.347 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ได้ร้อยละ 34.7 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการรายงานได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าด้านการรายงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเข้าถึงเนื้องานและด้านขีดความสามารถไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สมมติฐานข้อที่ 5 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเจ้าหนี้

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.678 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านเจ้าหนี้ได้ร้อยละ 67.8 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านการรายงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเจ้าหนี้ด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเจ้าหนี้ ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงานและด้านการเข้าถึงเนื้องานไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเจ้าหนี้

สมมติฐานข้อที่ 6 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านเงินรับฝาก

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.624 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านเงินรับฝากได้ร้อยละ 62.4 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการเข้าถึงเนื้องานและด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านการเข้าถึงเนื้องาน ด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินรับฝาก ด้านองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการรายงาน ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินรับฝาก

สมมติฐานข้อที่ 7 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านทุนเรือนหุ้น

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.427 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านทุนเรือนหุ้น ได้ร้อยละ 42.7 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการปฏิบัติงานและด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านการปฏิบัติงาน และด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านทุนเรือนหุ้น ด้านองค์ความรู้ ด้านการเข้าถึงเนื้องานและด้านการรายงาน ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านทุนเรือนหุ้น

สมมติฐานข้อที่ 8 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านรายได้

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.634 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านรายได้ได้ร้อยละ 63.4 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการปฏิบัติงานและด้านการเข้าถึงเนื้องาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านการเข้าถึงเนื้องานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านรายได้ด้านการปฏิบัติงาน ด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านรายได้ และด้านองค์ความรู้ ด้านการรายงาน ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านรายได้

สมมติฐานข้อที่ 9 มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านค่าใช้จ่าย

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระดับการเปิดเผยข้อมูล (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.346 แสดงว่าอธิบายการเปลี่ยนแปลงต่อผลการดำเนินงาน ด้านค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 34.6 แสดงว่าลักษณะข้อมูลของมาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการเข้าถึงเนื้องาน และด้านขีดความสามารถ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านการเข้าถึงเนื้องาน และด้านขีดความสามารถมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านค่าใช้จ่าย ด้านองค์ความรู้ ด้านการ

ปฏิบัติงานและด้านการรายงานไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านค่าใช้จ่าย

อภิปรายผลการวิจัย

จากงานวิจัยพบว่ามาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลางโดยรวมอยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะ ผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการฝึกอบรมสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลางปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่สมาชิก มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีความเสมอภาคในการให้บริการ การบริหารจัดการภายในมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและตรวจสอบการทำงานของกรรมการได้มากขึ้นตลอดจนมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการสนับสนุนให้สหกรณ์มีระบบการควบคุมภายในที่ดีและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีการสรรหาฝ่ายจัดการที่มีความรู้ความสามารถมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามระบบ และปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้คณะกรรมการต้องรู้จักใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงาน เพื่อช่วยในการตัดสินใจและสามารถกำหนดนโยบาย แผนงาน งบประมาณ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมฉัญญาณ์ โสดา (2550) ทำการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกับผลการดำเนินงานบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพบว่า ผู้ตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียนมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า และด้าน กระบวนการภายในผู้ตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียน ที่มีประเภทกลุ่มธุรกิจ ทุนจดทะเบียน ณ ปัจจุบันจำนวน พนักงาน และระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียนด้านความเป็นอิสระ ด้านความเที่ยง ธรรม ด้านความมีสมรรถภาพ

มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลางโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้นแนวทางยกระดับคุณภาพผู้ตรวจสอบกิจการที่กำหนดเป็นนโยบายยกระดับมาตรฐานการตรวจสอบกิจการ โดยการปรับและพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการให้เสริมเชื่อมกันโดยมีเป้าหมายในการพัฒนายกระดับคุณภาพผู้ตรวจสอบกิจการให้ได้มาตรฐานด้วย 6 แนวทาง ดังนี้ 1) เพิ่มเติมองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ ในด้านการบัญชี สหกรณ์ด้านการเงินสหกรณ์ด้านการบริหารงานสหกรณ์ด้านกฎระเบียบของสหกรณ์และด้าน

เทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสหกรณ์ 2) เติบโตความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ในด้านการควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการวางแผน กำหนดขอบเขตการตรวจสอบกิจการ ด้านกลยุทธ์ ด้านการสรุปรายงานผลและติดตามแก้ไข 3) เสริมทักษะการเข้าถึงเนื้อหาของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ให้สามารถให้คำแนะนำการทำงานแก่ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง ให้ความช่วยเหลือสอนแนะวิธีลงบัญชีวิธีวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางการเงิน เช่น CAMELS, CFSAWS, SEVA, DEACE, BSC, TQM และ PEARLS ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 4) สร้างความสามารถในการรายงานการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรให้กระชับ สมเหตุสมผลตามหลักวิชาการ ครบถ้วนตามขอบเขตของการตรวจสอบกิจการ ชัดเจนไม่อ้อมค้อม ไม่ทำให้เข้าใจผิด สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์อันจะนำไปสู่การพัฒนางานสหกรณ์ 5) เตรียมปัจจัยแวดล้อมของสหกรณ์ให้มีความพร้อมและความเหมาะสมในด้านบุคลากร คู่มือ/ฝั่งการ/เอกสารกำกับงาน เทคโนโลยีเครื่องมือต่างๆ การบริหารงาน ข้อมูล และการเงินงบประมาณ ทั้งนี้เพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ 6) เตรียมความพร้อมของสหกรณ์ด้านกรอบการตรวจสอบกิจการ ด้านข้อมูลที่ครบถ้วนเป็นจริง ด้านการอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบด้านการรับฟังให้ความสำคัญในการปรับแก้ตามข้อเสนอที่เป็นประโยชน์และด้านทักษะการทำงานเป็นทีมที่มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้มีความพร้อมและเหมาะสมต่อการตรวจสอบกิจการ

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลางมีส่วนในการเสริมสร้างความมั่นคงของสหกรณ์ โดยมีการตรวจสอบการทำงานของกรรมการสหกรณ์ เช่น ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน กำหนดนโยบาย คัดเลือกคณะกรรมการ , ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้สอบบัญชีภาคเอกชน อย่างระมัดระวังและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมให้ความร่วมมือในการสอบทานยื่นยันยอดหุ้น เงินรับฝาก เงินให้สมาชิกกู้ การตรวจสอบจะเป็นการประเมินวิเคราะห์ และเปรียบเทียบข้อมูลในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ นอกจากนี้มีการตรวจสอบภายในเป็นกลไกที่สำคัญประการหนึ่งของการควบคุมภายในผู้ตรวจสอบภายในจะเป็นบุคคลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้แต่งตั้งขึ้น ซึ่งอาจเป็นสมาชิกสหกรณ์หรือบุคคลภายนอกได้ และมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อคณะกรรมการดำเนินการ โดยมีหน้าที่หลักคือ ประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของพนักงานทั้งด้านการเงิน การบัญชีและด้านการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามนโยบาย กฎ ข้อบังคับ และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่สหกรณ์กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งการควบคุมดูแลสินทรัพย์และรายงานข้อสังเกต ข้อตรวจพบ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการเพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่ยังบกพร่อง ผิดพลาดให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายใน

อาจมีการให้บริการพิเศษในการสืบสวนกรณีมีการทุจริตหรือเกิดเหตุการณ์ผิดปกติส่วนใหญ่แล้ว สหกรณ์ที่จัดให้มีผู้ตรวจสอบภายในจะเป็นสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ขนาดกลางขึ้นไป และมีฐานะการเงินมั่นคงหรือเป็นสหกรณ์ที่มีธุรกิจสลับซับซ้อนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ (2542 มาตรา 53) กำหนดให้สหกรณ์ที่มีผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ จากการศึกษาที่กำหนดไว้เช่นนี้ เป็นผลให้สมาชิกในที่ประชุมใหญ่ต้องเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการเพื่อเป็นตัวแทนของตน โดยมีหน้าที่สอดส่องดูแลและควบคุมการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการ ผู้ตรวจสอบกิจการต้องปฏิบัติตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์เกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการ ข้อบังคับของสหกรณ์ และต้องจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการเสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อให้สมาชิกได้ทราบผลการบริหารงานของสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการจะเน้นการตรวจสอบด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน ทั้งนโยบาย แผนงาน งบประมาณ การจัดให้มีระบบการควบคุมภายใน การปฏิบัติงานของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบคำสั่ง รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและฝ่ายจัดการ เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพการดำเนินงานและสามารถปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานส่วนที่ยังบกพร่องและไม่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้การตรวจสอบกิจการยังครอบคลุมถึงการตรวจสอบและดูแลการควบคุมภายในด้านบัญชี เพื่อความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน การมีผู้ตรวจสอบกิจการนับเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการที่ดี นั่นคือ การสร้างความโปร่งใสเพราะนอกจากผู้ตรวจสอบกิจการจะตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการแล้ว นายทะเบียนสหกรณ์ยังกำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นประธานการพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินงานคนหนึ่งคนใดที่กระทำผิดตามกฎหมายสหกรณ์และที่ประชุมใหญ่ขอลถอดถอนอีกด้วย

มาตรฐานของการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ด้านเงินสด ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้านเจ้าหนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการบันทึกบัญชีถูกต้องเป็นปัจจุบัน มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินอย่างเคร่งครัด มีการกำหนดวงเงินขั้นสูงที่เก็บรักษาไว้ในสหกรณ์ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบไว้โดยชัดเจน มีการทำงบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นเปรียบเทียบกับยอดตามรายงานของธนาคาร/สหกรณ์อื่นกับบัญชีของสหกรณ์เป็นประจำ ส่วนด้านลูกหนี้ มีการยืนยันยอดลูกหนี้ สมาชิก สมาชิกสมทบ และการจ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิกต้องทำการตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค้ำประกันที่คงค้างกับสหกรณ์ให้

เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อื่น การเปรียบเทียบบัญชีลูกหนี้เงินให้กู้ (ตามประเภท) ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้กู้ (ตามประเภท) ให้ถูกต้องตรงกันด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีการตรวจนับทรัพย์สิน เปรียบเทียบกับบัญชีให้ถูกต้องตรงกัน จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินไว้เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน และด้านเจ้าหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ชำระกับใบเสร็จรับเงินที่ได้รับและบันทึกบัญชีทุกรายการ เจ้าหนี้เงินกู้ เป็นการกู้เงินจากสหกรณ์อื่น ธนาคารต่างๆ เพื่อนำมาจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และอยู่ภายในวงเงินกู้และวงเงินค้ำประกันที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ฉะนั้น การทำงานของสหกรณ์ได้ และมีส่วนช่วยตรวจสอบให้สหกรณ์มีความมั่นคง โดยเข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อรับทราบผลงานกำหนดนโยบายคัดเลือกคณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้สอบบัญชีภาคเอกชนอย่างระมัดระวังและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ยุทธนา วรภิรมย์, สุวิน เจนศิริกุล และจิตรภาพ เสาวภา (2552) ได้ศึกษาคุณสมบัติ หน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบในมุมมองของผู้ได้รับผลประโยชน์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในที่มีความอิสระและความเป็นกลาง ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลหรือการครอบงำของผู้ถือหุ้นใหญ่หรือผู้บริหาร ก่อให้เกิดการกำกับดูแลกิจการอย่างแท้จริง องค์กรต้องการผู้ตรวจสอบภายในที่มีความรู้ด้านการเงิน มีประสบการณ์และมีทักษะด้านการบริหารอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง แต่ตลาดหลักทรัพย์ต้องการผู้ตรวจสอบภายในที่มีความรู้ด้านการเงินเป็นสำคัญ องค์กรคิดว่าหน้าที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์กร แต่ตลาดหลักทรัพย์ให้ความสำคัญต่อหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีและฝ่ายตรวจสอบภายในเป็นหลัก ซึ่งสะท้อนความแตกต่างกันที่ว่าผลการวิจัยที่ได้จะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการโดยตรง ขณะที่ตลาดหลักทรัพย์ให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลองค์กรโดยอ้อมนั่นคือผ่านผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายใน และตลาดหลักทรัพย์ควรมีการพิจารณาเกี่ยวกับบทบาทกำกับดูแลคณะกรรมการตรวจสอบอย่างชัดเจนเพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบนั้นมีความตระหนักและระมัดระวังในบทบาทของตนมากขึ้น และสอดคล้องกับ Allegrini และ Donza (2013 : 191-208) ได้ศึกษาการตรวจสอบภายในและการประเมินความเสี่ยงของบริษัทต่าง ๆ ในประเทศอิตาลี พบว่า ประเทศอิตาลีมีเทคนิคการตรวจสอบภายในและการ ประเมินความเสี่ยงหลากหลาย และหลายบริษัทที่มีการตรวจสอบภายในควบคู่ไปกับการตรวจสอบบัญชี แต่แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยง บริษัทส่วนใหญ่ยึดหลักการตรวจสอบภายในแบบ COSO และประยุกต์การบริหารความเสี่ยงมาใช้กับบริษัทที่มีการพัฒนาหลักการและโครงสร้างสำหรับการ ประเมินความเสี่ยงและระบบควบคุมภายใน โดยมีกรอบแนวคิดภายใต้เงื่อนไขของผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีและการสนับสนุนของผู้จัดการ

อาวุโส ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงมีผลต่อระบบ ควบคุมภายในและเป็นแนวทางในการวางแผน การรายงานประจำปี และเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชี Goodwin (2003 : 209-222) ได้ศึกษาอิทธิพลของความเป็นอิสระและประสิทธิภาพด้านการเงิน ของคณะกรรมการตรวจสอบกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์ พบว่า ความเป็นอิสระและประสิทธิภาพด้านการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบภายใน และส่งผลต่อการดำเนินงานในการตรวจสอบบัญชี

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. พัฒนาคุณภาพผู้ตรวจสอบกิจการให้ได้มาตรฐาน โดยจัดให้มีการอบรมผู้ที่จะทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการอย่างต่อเนื่อง และกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการอบรมที่มีเงื่อนไขให้เหมาะสมกับประเภท ขนาด และโครงสร้างธุรกิจของสหกรณ์ ทั้งนี้ เพราะองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบกิจการสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องพัฒนาองค์ประกอบในการให้องค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ โดยการพัฒนาหลักสูตรและตำรา พัฒนาผู้สอน พัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนากลุ่มผู้เรียนรู้ทั้งนี้หน่วยงานระดับนโยบายควรสนับสนุนอย่างจริงจัง ทั้งในด้านนโยบาย ทรัพยากร และกิจกรรม นอกจากองค์ความรู้ทางเนื้อหาการตรวจสอบกิจการและทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องแล้ว ควรพิจารณาถึงทัศนคติและกระบวนทัศน์ที่มีต่อการตรวจสอบกิจการด้วย

2. สนับสนุนให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดีและเพียงพอต่อการควบคุมการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ และมีการติดตามประเมินผลว่ามีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าการควบคุมแบบเดิมจะเพียงพอและช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้หรือไม่ และมีการปรับปรุงระบบการควบคุมให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งจะช่วยให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จได้ในระดับที่ต้องการ

3. กำหนดมาตรฐานการตรวจสอบสหกรณ์โดยกลไกผู้ตรวจสอบกิจการโดยหน่วยงานระดับนโยบาย ทั้งภาครัฐ ภาคสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จะต้องมีมาตรการ หรือยุทธศาสตร์ที่จะใช้ปัจจัยต่าง ๆ ที่ค้นพบในงานวิจัยนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพผู้ตรวจสอบกิจการให้ได้มาตรฐาน ในฐานะกลไกการควบคุมภายในที่ดีของสหกรณ์สู่การพัฒนาสหกรณ์ให้มั่นคงเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

4. สมาชิกสหกรณ์สามารถตรวจสอบการทำงานของสหกรณ์ได้ และมีส่วนช่วยตรวจสอบให้สหกรณ์มีความมั่นคงควรมีการกำหนดนโยบายคัดเลือกคณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบ

กิจการ ผู้สอบบัญชีภาคเอกชนอย่างระมัดระวังและมีคุณสมบัติที่เหมาะสม

5. ผู้บริหารองค์กรควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในและบุคคลากรในองค์กรมีจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ซึ่งจะส่งผลต่อผล การดำเนินงานขององค์กรให้สำเร็จวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติม โดยการนำการวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามาผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งอาจจะดำเนินการศึกษาในลักษณะของการประชุมแบบมีส่วนร่วม (Focus group) ของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการตรวจสอบ รวมทั้งวิธีการในการแก้ไขปัญหา

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบกิจการให้เหมาะสมกับสหกรณ์โดยศึกษาวิจัยต่อยอดเพื่อพัฒนาระดับและตัววัดมาตรฐานการตรวจสอบสหกรณ์โดยกลไกผู้ตรวจสอบกิจการให้เหมาะสมกับประเภท ขนาดและโครงสร้างธุรกิจของสหกรณ์สู่การยกระดับมาตรฐานการตรวจสอบสหกรณ์ เพื่อเป็นการควบคุมภายในที่ดีอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. พระราชบัญญัติสหกรณ์พุทธศักราช 2511. สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2561
จาก <http://www.cpd.go.th>
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. พระราชบัญญัติสหกรณ์พุทธศักราช 2542. สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2561
จาก <http://www.cpd.go.th>
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. คำแนะนำกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เรื่อง การตรวจสอบกิจการของสหกรณ์
พ.ศ. 2544 สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2561 จาก <http://www.cpd.go.th>
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. สารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์ปี 2554. สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2561
จาก <http://www.cpd.go.th>
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. โครงการศึกษากลไกพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชี
ของสถาบันเกษตรกร,2555
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์เรื่อง การตรวจสอบกิจการสหกรณ์
พ.ศ.2556,2556
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์เรื่อง กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการ,2556
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. โครงการศึกษากลไกการสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกรผ่านการ
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. ทะเบียนสหกรณ์. สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2561 จาก <http://www.cad.go.th>
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. คำแนะนำกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เรื่อง การตรวจสอบกิจการสหกรณ์
พ.ศ.2544 ที่กษ 0406/ว51 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544 ,
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. คู่มือระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร,
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์,2550
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ. 2555 ประกาศ ณ วันที่ 20
มิถุนายน 2555
- สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์. คู่มือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ 2549. กรมตรวจบัญชี
สหกรณ์. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ. 2554 - 2557 ,2554
- สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. แนวทาง : การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการ
ควบคุมภายใน,2552
- สำนักนายทะเบียนสหกรณ์. ประเภทสหกรณ์. สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2561 จาก
<http://webhost.cpd.go.th/rlo/group.html>
- สำนักนายทะเบียนสหกรณ์. โครงสร้างการดำเนินงานสหกรณ์ .สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2561 จาก
<http://webhost.cpd.go.th/rlo/group.html>

บรรณานุกรม

- สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย .ประมวลจรรยาบรรณของผู้ตรวจสอบภายใน สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2561 จาก <http://www.theiiat.or.th/km/newsdesc.php?n=90210113658>
- กฤษฎาดี เกตุวงศา.(2558) ผลกระทบของคุณสมบัติผู้ตรวจสอบภายในที่มีต่อคุณภาพการตรวจสอบ
ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ;วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
นางสาวปนัดดา ใจมั่น .บทบาทของผู้ตรวจสอบกิจการที่พึงประสงค์. มหาวิทยาลัยแม่โจ้. 2557
ตรวจสอบกิจการ,2554
- ธิดารัตน์ วนพฤกษาศิลป์.(2553) ทศนคติของนักบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่ม
ธนาคารและกลุ่มเงินทุนหลักทรัพย์ที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบ วิทยานิพนธ์บัญชี
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ปพฤกษ์ อุตสาหกรรมิชกิจ.(2547) การวัดผลการดำเนินงานแบบดุลยภาพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- มติชนสุดสัปดาห์.(2560) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ขับเคลื่อนสหกรณ์ไทยสร้างธรรมาภิบาลด้านบัญชี
การเงิน สืบค้นจาก http://www.matichon.co.th/publicize/news_697102
- ยุทธนา วราภิรมย์, สุวิน เจนศิริกุล และจิตรภาพ เสาวภา.(2552). ปัจจัยเกี่ยวกับคณะกรรมการ
ตรวจสอบที่มีความสัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกิจการ ในมุมมอง
ของผู้ตรวจสอบภายใน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.สาขาวิชาการบัญชี คณะ
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อณัฏชญาณ์ โสดา.(2550) ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน กับผล
การดำเนินงานบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.วิทยานิพนธ์
บัญชีมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุษณา ภัทรมนตรี. (2552) การตรวจสอบและการควบคุมภายใน: แนวคิดและกรณีศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, การตรวจสอบภายในสมัยใหม่.พิมพ์ครั้งที่ 3
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2553)
- Cascio, W.F. (1991). Applied Psychology in Personnel Management. 4th ed. New Jersey : Prentice
- Hall, Inc.
- DeFond and Zhang, (2014). A review of archival auditing research. Journal of Accounting and
Economics, 58(2), 275-326
- Gibson, J.L. (1991). Organization : Behavior Structure Process. Dallas, Texas : Business
Publisher Inc.

บรรณานุกรม

- Greenberg, J. (1993). Behavior in Organization : Understanding and Managing the Human Side of Work. Boston :Allyn& Bacon.
- Herbiniak, L.G. &Alutto, J. A. (1972).Personal and role-related factors in the development of organizational commitment. Administrative Science Quarterly, 555-556.
- Hillman, J. (1995). Key Characteristics of Effective Schools: a Review of School Effectiveness Research. London : OFSTED.
- Yamane, T. (1973).Statistics: An tntroductory Analysis. 3rd ed. USA: Harper & Row**

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีต่อผลการดำเนินงาน

ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้

ส่วนที่ 1 : เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

วิธีตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตรงกับความเป็นจริงของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงเครื่องหมายเดียว

ส่วนที่ 2 ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตรงกับความเป็นจริงของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงเครื่องหมายเดียว

ส่วนที่ 3 ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตรงกับความคาดหวังของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพียงเครื่องหมายเดียว

5	หมายถึง	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ระดับมาก
3	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ระดับน้อย
1	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ระดับน้อยที่สุด

กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน เพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้

การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่ส่งผลต่อการตรวจสอบกิจการของท่าน และคำตอบของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่นำไปเปิดเผยในที่ใดๆ ทั้งสิ้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่ใช้ความร่วมมือ

นางวราพร ดอกเทียน

นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัญชี รุ่นที่ 13 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ส่วนที่ 1 : สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ท่านเลือกเพียงคำตอบเดียว

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. อายุ	☐ ไม่เกิน 30 ปี
☐ 46 ปี - 60 ปี	☐ 31 ปี - 45 ปี
☐ 61 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา	☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาเอก
4. ประสบการณ์ในการตรวจสอบกิจการ	☐ 1 ปี - 3 ปี
☐ 7 ปี - 10 ปี	☐ 4 ปี - 6 ปี
☐ 10 ปีขึ้นไป
5. เขตพื้นที่ภาคกลาง	☐ จังหวัดลพบุรี
☐ จังหวัดสระบุรี
☐ จังหวัดอ่างทอง
☐ จังหวัดปทุมธานี	☐ จังหวัดสิงห์บุรี
☐ จังหวัดชัยนาท
☐ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
☐ จังหวัดนนทบุรี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์		ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม				
		5	4	3	2	1
1. ด้านองค์ความรู้ของผู้ตรวจสอบกิจการ						
1	มีองค์ความรู้ที่สามารถตรวจสอบและวิเคราะห์รายการทางบัญชี					
2	มีองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์					
3	มีองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำการวางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์					
4	มีองค์ความรู้ที่สามารถให้คำแนะนำ ข้อบังคับระเบียบสหกรณ์ และมติของคณะกรรมการ					
5	มีองค์ความรู้ที่สามารถในการสรุปผลทางการเงินการบัญชี และการดำเนินงานของสหกรณ์					
6	มีองค์ความรู้ที่สามารถใช้เครื่องมือเตือนภัยทางการเงินเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน รวมทั้งความรู้ความสามารถในด้านการตรวจสอบระบบงานคอมพิวเตอร์					
2. ด้านการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ						
1	มีการประเมินคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และประสานงานกับผู้ควบคุมภายในของสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ					
2	มีการประเมินความเสี่ยงจากระบบการทำงานเอกสาร สรรพสมัคบัญชี ทะเบียน และการเงิน ตลอดจนหนี้สินและทรัพย์สินของสหกรณ์					

มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์		ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม				
		5	4	3	2	1
3	มีการวางแผนและกำหนดขอบเขตการตรวจสอบกิจการเพื่อจัดลำดับความสำคัญให้สอดคล้องกับการควบคุมภายในและความเสี่ยงอย่างเหมาะสม					
4	มีการสรุปและรายงานการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้งี่เข้าตรวจสอบ					
5	เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้งและนำเสนอรายงานการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุม ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง และมีการติดตามผล					
3. ด้านการเข้าถึงเนื้อหาของผู้ตรวจสอบกิจการ						
1	สามารถให้คำแนะนำการทำงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
2	สามารถช่วยสอน/แนะนำวิธีการลงบัญชีได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
3	สามารถช่วยสอน/แนะนำวิธีวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางการเงินได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
4	สามารถตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ด้วยความละเอียดรอบคอบ					
4. ด้านการรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ						
1	มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถเข้าใจได้ง่ายและกระชับ					
2	มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ถูกต้องสมเหตุสมผลตามหลักวิชาการ					

มาตรฐานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์		ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม				
		5	4	3	2	1
3	มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ครบถ้วนในขอบเขตของการตรวจสอบกิจการ					
4	มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่ชัดเจน ตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม และไม่ทำให้เข้าใจผิด					
5	มีการจัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการที่มีคำแนะนำที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์อันนำไปสู่การพัฒนา งานหรือสร้างนวัตกรรมงานของสหกรณ์					
5. ด้านขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบกิจการ						
1	มีการปฏิบัติงานตามขอบเขตการตรวจสอบกิจการที่ตกลงไว้กับสหกรณ์					
2	มีการตรวจสอบกิจการให้สอดคล้องกับคำแนะนำข้อกำหนด มติ ระเบียบ ข้อบังคับ และพระราชบัญญัติสหกรณ์					
3	มีความสัมพันธ์และมีการร่วมงานที่ดีกับฝ่ายบริหาร และฝ่ายจัดการของสหกรณ์					
4	มีการเข้าตรวจสอบ เสนอรายงาน และเข้าร่วมประชุม ตามที่สหกรณ์ได้กำหนดไว้					
5	สหกรณ์สามารถนำข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการมาประกอบการพิจารณา และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตภาคกลาง

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์		ความคิดเห็นของผู้ตอบสอบถาม				
		5	4	3	2	1
1. ด้านเงินสด						
1	การรับเงินทุกรายการได้รับครบถ้วนภายในกำหนดเวลา มีการออกไปเสร็จรับเงินสำหรับเงินที่ได้รับครบตามจำนวนและนำมาลงบัญชีทุกฉบับ					
2	การจ่ายเงินทุกรายการได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และมีเอกสารหลักฐานประกอบ					
3	การเก็บรักษาเงินสด ได้จัดเก็บรักษาไว้ในที่ที่ปลอดภัย					
4	มีการกำหนดวงเงินขั้นสูงที่เก็บรักษาไว้ในสหกรณ์ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบไว้โดยชัดเจน รวมทั้งมีการตรวจนับเงินสดจริงเทียบกับบัญชีเป็นประจำวัน					
5	มีการบันทึกบัญชีถูกต้องเป็นปัจจุบัน					
6	มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินอย่างเคร่งครัด					
2. ด้านเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น						
1	การนำเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นมีการบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วน					
2	การถอนเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นทำโดยผู้มีอำนาจในการถอนและบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่นครบถ้วน					
3	การจ่ายเงินเป็นเช็คทุกครั้งต้องจ่ายด้วยเช็คขีดคร่อม					

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์		ความคิดเห็นของผู้ตอบสอบถาม				
		5	4	3	2	1
	และลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจอนุมัติ รวมทั้งมีการจัดทำทะเบียนคุมเช็คไว้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน					
4	มีการทำงานพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น เปรียบเทียบยอดตามรายงานของธนาคาร/สหกรณ์อื่น กับบัญชีของสหกรณ์เป็นประจำ					
3.ด้านลูกหนี้เงินให้กู้						
1	การจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกได้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกตามที่สหกรณ์กำหนด					
2	การรับชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ได้รับกับใบเสร็จรับเงิน อาทิ เช่น ใบเสร็จรับเงินผิด และไม่ใช้ใบเสร็จรับเงินฉบับนั้นแล้ว ได้มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินและประทับตรา “ยกเลิก” ในใบเสร็จรับเงินทั้งหมดของใบเสร็จรับเงินฉบับดังกล่าว					
3	มีการเปรียบเทียบบัญชีลูกหนี้เงินให้กู้ (ตามประเภท) ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้กู้ (ตามประเภท) ให้ถูกต้องตรงกัน					
4	มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้ระเบียบว่าด้วยการตรวจสอบหลักทรัพย์เพื่อใช้ค้ำประกันเงินกู้ เป็นต้น					
5	มีการยื่นขอยอดลูกหนี้ สมาชิก สมาชิกสมทบ และการจ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิกต้องทำการตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค้ำประกันที่คงค้างกับสหกรณ์					

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์		ความคิดเห็นของผู้ตอบสอบถาม				
		5	4	3	2	1
	ให้เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อื่น					
4. ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์						
1	การจัดซื้อได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และอยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่กำหนด					
2	การเก็บรักษาทรัพย์สินเก็บรักษาไว้ในที่เหมาะสม					
3	มีการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินไว้เรียบร้อย เป็นปัจจุบัน					
4	มีการตรวจนับทรัพย์สินเปรียบเทียบกับบัญชีให้ถูกต้องตรงกัน					
5. ด้านเจ้าหน้าที่						
1	เจ้าหน้าที่เงินกู้ เป็นการกู้เงินจากสหกรณ์อื่น ธนาคารต่างๆ เพื่อนำมาจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิกได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และอยู่ภายในวงเงินกู้และวงเงินค้ำประกันที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด					
2	การกู้เงินจากสหกรณ์อื่น หรือธนาคารต่างๆเป็นไปตามระเบียบและได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจถูกต้อง					
3	การชำระหนี้ มีการเปรียบเทียบเงินที่ชำระกับใบเสร็จรับเงินที่ได้รับและบันทึกบัญชีทุกรายการ					
4	มีการยื่นขอยอดเจ้าหน้าที่สหกรณ์อื่น และธนาคารต่างๆ อย่างถูกต้อง					

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์		ความคิดเห็นของผู้ตอบสอบถาม				
		5	4	3	2	1
6. ด้านเงินรับฝาก						
1	การรับฝากเงินมีเอกสารประกอบและมีการบันทึกรายการในสมุดบัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหน้าที่เงินรับฝากทันที					
2	การถอนเงินฝากมีการตรวจสอบลายมือชื่อผู้ถอนเงินมีเอกสารประกอบและมีการบันทึก รายการในสมุดบัญชีเงินฝากของสมาชิกและแผ่นบัญชีย่อยเจ้าหน้าที่เงินรับฝากทันที					
3	มีการเปรียบเทียบบัญชีเจ้าหน้าที่เงินรับฝาก (ตามประเภท) ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับบัญชีย่อยเจ้าหน้าที่เงินรับฝาก (ตามประเภท) ให้ถูกต้องตรงกัน					
4	มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ เช่น ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินใช้อย่างเคร่งครัด					
5	มีการยื่นขอยอดเงินรับฝากกับสมาชิกอย่างถูกต้อง					
7. ด้านทุนเรือนหุ้น						
1.	การรับเงินค่าหุ้น มีการเปรียบเทียบเงินค่าหุ้นที่ได้รับกับสำเนาใบเสร็จรับเงินที่บันทึกบัญชี กรณีเรียกเก็บเงินค่าหุ้นตามส่วนวงเงินกู้จากสมาชิกรายใด ได้มีการออกใบเสร็จรับเงินค่าหุ้นและบันทึกบัญชีครบถ้วน					
2	การจ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิกต้องทำการตรวจสอบการชำระหนี้สินและภาระค่าประกันที่คงค้างกับสหกรณ์ให้เสร็จสิ้น รวมทั้งต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ					

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์		ความคิดเห็นของผู้ตอบสอบถาม				
		5	4	3	2	1
3	มีการเปรียบเทียบบัญชีทุนเรือนหุ้นในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป กับทะเบียนหุ้นให้ถูกต้องตรงกัน					
4	มีการยื่นขอยอดทุนเรือนหุ้นกับสมาชิก					
8. ด้านรายได้						
1	รายได้จากดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระหว่างเดือนสัมพันธ์กับรายการลูกหนี้เงินให้กู้ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป					
2	รายได้อื่นๆเช่นค่าปรับสมุดเงินฝาก ค่าธรรมเนียมแรกเข้า รายได้จากร้านค้า ฯลฯ มีการรับเงินสดและบันทึกบัญชีครบถ้วนเป็นไปตามจำนวนเงินในใบเสร็จรับเงิน					
3	รายได้ทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วน					
9. ด้านค่าใช้จ่าย						
1.	การจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจครบถ้วน					
2.	เอกสารหลักฐานประกอบการจ่ายเงินถูกต้อง สมบูรณ์					
3.	ค่าใช้จ่ายทุกประเภทได้บันทึกไว้ในบัญชีอย่างครบถ้วน					

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	วราพร ดอกเทียน
วัน เดือน ปี เกิด	18 สิงหาคม 2503
สถานที่เกิด	จังหวัดลพบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	170/28 หมู่ที่ 5 หมู่บ้านสิริัญญาโครงการ 3 ตำบลถนนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2511	ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไผ่ตะล่อม ตำบลสาตสาตี อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
พ.ศ.2520	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมือง ลพบุรี จังหวัดลพบุรี
พ.ศ.2527	ประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ.2529	ครุศาสตรบัณฑิต (บริหารการศึกษา) วิทยาลัยครูเทพสตรี อำเภอเมือง ลพบุรี จังหวัดลพบุรี
พ.ศ.2550	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

ประวัติการทำงาน

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลพบุรี จำกัด
สำนักงานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลพบุรี จำกัด
เลขที่ 7 ถนนพหลโยธิน ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี